
I/S Bonnesig v/Lynge Andersen
Bonnesigvej 21
Resen
7600 Struer

5. februar 2016

Teknik & Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
J.nr.: 09.17.18P19-0093
S.nr.: 127411
B.nr.: 1009408

Ref.: SIBN
Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,
Version 2,
Q-gruppen 16/02-2015

§12-miljøgodkendelse af Dalgård

CVR-nr. 31 83 99 12
P-nr. 1.014.988.056

på adressen
Mølgårdvej 11
7620 Lemvig

matrikel nr. 8a, Klosterheden, Gudum

Godkendelse af den 5. februar 2016
Annoncedato den 9. februar 2016

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår for godkendelsen	9
1.5. Offentlighed og høring	15
1.6. Klagevejledning	17
2. Generelle forhold	19
2.1. Meddelelsespligt - anlæg, arealer, ejerforhold	19
2.2. Gyldighed	19
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	19
3. Anlægsbeskrivelse	22
3.1. Lokalisering	22
3.1.1. Landskabelige forhold	22
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	23
3.3. Energi- og vandforbrug	28
3.4. Gener	29
3.4.1. Lugt	29
3.4.2. Støj	30
3.4.3. Lys	31
3.4.4. Fluer og skadedyr	32
3.4.5. Støv	32
3.4.6. Transport	32
3.5. Forurening	33
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	33
3.5.2. Husdyrgødning og foder	34
3.5.3. Affald	36
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer	39
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	39
3.6. Ammoniaktab - generelt	41
3.7. Ammoniakupåvirkning af natur	41
4. Arealbeskrivelse	46
4.1. Habitatvurdering	50
4.1.1. Nitrat til overfladevand	50
4.1.2. Fosfor til overfladevand	56
5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	60
6. Alternative løsninger, 0-alternativ og husdyrbrugets ophør	66
7. Egenkontrol og dokumentation	66
Bilag	67

Datablad

Ansøger	Lemvigegnens Landboforening Industrivej 53, 7620 Lemvig hek@lemvig-landbo.dk for I/S Bonnesig Bonnesigvej 21, 7600 Struer Tlf.: 97 88 79 29/20 46 79 29 robertlynge@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Mølgårdvej 11 7620 Lemvig
Matrikelnummer	8a, Klosterheden, Gudum
Virksomhedens art	Slagtesvineproduktion
Ejer	Robert Lynge Andersen Bonnesigvej 21, 7600 Struer
CVR-nummer	31 83 99 12
CHR-nummer	55 051
P-nummer	1.014.988.056
Kontaktperson	Robert Lynge Andersen Bonnesigvej 21, 7600 Struer Tlf.: 97 88 79 29/20 46 79 29 robertlynge@hotmail.com
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrloven.

Miljøgodkendelse med vilkår

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at husdyrproduktionen på Mølgårdvej 11, 7620 Lemvig udvides i eksisterende stalde.

Der er mulighed for at etablere fast overdækning på to af ejendommens gyllebeholdere. Der sker ikke nybyggeri i øvrigt ved det søgte projekt.

Produktionen udvides fra en tilladt nudrift på 7.350 slagtesvin (30 – 100 kg) til en årlig produktion på 8.000 slagtesvin (25 – 110 kg).

Husdyrgødning fra den søgte produktion afsættes til Maabjerg BioEnergy Drift A/S, CVR 32 26 62 66, og der udbringes husdyrgødning fra bedriftens øvrige ejendomme, samt afgasset biomasse fra Maabjerg BioEnergy Drift A/S på bedriftens udbringingsarealer.

Ansøgningen er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 63 992.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt om udvidelse af husdyrproduktionen på Mølgårdvej 11, 7620 Lemvig.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrlovens § 12, stk. 2.

Det godkendte projekt er omfattet af Husdyrlovens § 12, stk. 2 (IE-Husdyrbrug), da der godkendes en udvidelse af en eksisterende produktion på mere end 210 DE i slagtesvin.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 5. februar 2016.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ansøgers beskrivelse

Der søges om udvidelse af slagtesvinebesætningen fra 7350 stk. slagtesvin (30 -100 kg) til 8.000 stk. fra 25-110 kg. Dette svarer til en ændring i DE fra 168,5 til 226,6 DE. Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen men staldkapaciteten udnyttes mere optimalt.

Arealer

I bedriftens markplan drives der 464,29 ha (ejet og forpagtet), der hører flere ejendomme ind under bedriften. Al gylle i nudrift og ansøgt drift, undtagen sogyllen fra Bonnesigvej, afsættes til Måbjerg Bio Energy (MBE). Bedriftens arealer bliver således gødsket med so-gylle og biogasgylle, svarende til 1,4 DE/ha.

Ammoniak og BAT

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 3.505 kg N/år, heraf er meremissionen fra anlægget på 701 kg N/år. Det vejledende BAT niveau er beregnet til 3.543 kg N/år.

For at reducere ammoniakemissionen fra anlægget er der indtastet foderkorrektioner i ansøgningen, hermed lever husdyrbrugget op til det generelle ammoniakreduktionskrav og det vejledende BAT niveau.

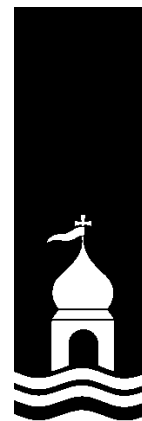
Det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniakfølsom natur (kat 1 og 2) angivet i bilag 3 er overholdt. Sydøst for ejendommen er der et § 3 beskyttet overdrev (kategori 3 natur), merdepositionen hertil er beregnet til 1,0 kg N/ha/år.

Nordvest for ejendommen er der et § 7 overdrev (kategori 2 natur), hvortil der er beregnet en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år og en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år. Ca. 4200 m fra ejendommen er nærmeste kategori 1 natur (mose i Klosterheden). Der er ikke lavet separate beregninger til dette punkt pga. afstanden.

Nitratudvaskning og overfladevand

Ud af bedriftens 464,49 ha ejede og forpagtede arealer ligger 127,68 ha i nitratklasse 3, 324,58 i nitratklasse 2 og 12,03 ha i nitratklasse 0, hvilket betyder, at der er en reduktionsprocent på ca. 61,78 %. Ved hjælp af beregningsprogrammet Farm-N

på www.husdyrgodkendelse.dk er den maksimum tilladte udvaskning af kvælstof fra arealerne på 57,8 kg N/ha ved et dyretryk på 0,86 DE/ha. Den reelle udvaskning er beregnet til 57,1 kg N/ha ved et dyretryk på 1,36 DE/ha. Dette er opnået ved hjælp af 7 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige efterafgrødekrav og foderkorrektioner.

Arealerne tilføres 71.229 kg N/ha i form af sogylle og biogasgylle.

Grundvand

94 ha af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomt vandindvindingsopland. Beregninger viser at Nudvaskningen i ansøgt drift er 45-49 mg nitrat pr. liter vand der forlader rodzonen. For de arealer, der ligger indenfor område med indsatsplan i Lemvig Kommune, er kravet, at der ikke tillades en stigende nitratudvaskning, hvis denne er over 50 mg nitrat/l. Markerne 5-0, 6-0, 7-0, 8-0 og 15-0 ligger indenfor indsatsområde "Kobbelhøje Vandværk" i Struer Kommune. Her er kravet, at udvaskningen ikke må overstige niveauet for "planteavlsvaskning", i det aktuelle tilfælde er niveauet for planteavlsvaskning 49 mg nitrat/l.

Fosfor

Med den ansøgte udvidelse vil summen af fosfor i den udbragte husdyrgødning blive på 10.414 kg P. Det giver en gennemsnitlig tilførsel af fosfor på 22,4 kg P/ha. Udspretningsarealer er grov sandblandet lerjord; JB 5 og fin lerblandet sandjord; JB 4. Referencesædskiftet frafører i gennemsnit 19,8 kg P/ha, så der er et gennemsnitligt overskud på 2,7 kg P/ha. 315,76 ha ligger i fosfor klasse 0, hvor der ikke stilles krav til P udover, at harmonikravet skal overholdes. En mindre del af arealerne, ca. 30,39 ha, ligger i lavbundsarealer svarende til fosforklasse 2, og 118,15 ha er kategoriseret som fosforklasse 3. For de arealer som ligger i fosforklasse 1,2 eller 3 er der skærpede krav mht., hvor meget fosfor der må tilføres med husdyrgødningen.

I flg. beregninger foretaget i ansøgningsystemet er beskyttelsesniveauet angivet i bilag 3, i forhold til fosfor overholdt.

Lugt

Lugtgenafstanden til beboelseshuse i landzone er ca. 213 m, nærmeste ejendom befinder sig som gennemsnitsmåling ca. 453 m væk (Mølgårdvej 15). Genafstanden til samlet bebyggelse er på ca. 460 m, afstanden til samlet bebyggelse er ca. 1.517 m (Klosterhedevej 6). Genafstanden til byzone/ sommerhusområde er 612 meter, og nærmeste byzone er Struer med en afstand på ca. 4.3 km. Der er ingen øvrige husdyrbrug med mere end 75 DE inden for hhv. 100/300 m fra ovenstående områder. Der vurderes derfor, at der ikke er problemer med lugtgener.

Lemvig Kommunes beskrivelse

Det søgte projekt indebærer, at der fremadrettet produceres flere slagtesvin i de eksisterende staldbygninger på ejendommen.

Dette er muligt som følge af effektivitetsfremgang, hvor dyrenes daglige tilvækst er forøget, således at dyrenes slagtealder reduceres. Herved kan der i løbet af et år opfedes flere slagtesvin pr. stiplads.

Det søgte projekt indebærer, at bedriftens arealer miljøvurderes, og der fastsættes vilkår til driften af de arealer, som modtager husdyrgødning. Herved sikres det, at beskyttelsen af overfladevand, grundvand og øvrig natur lever op til Husdyrlovens krav.

Dele af bedriftens arealer ligger i Struer Kommune, og Lemvig Kommune har indhentet en udtalelse fra Struer Kommune. Udtalelsen fra Struer Kommune er vedlagt som bilag 9.

Det søgte projekt indebærer, at fodringen af dyrene optimeres, og at gyllebeholdere overdækkes. Alternativt hertil kan fodringen optimeres yderligere, hvorved overdækning af gyllebeholdere kan undlades. Ved begge scenarier overholdes krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik til at reducere udledning af ammoniak og fosfor, samt krav om staldanlæggets ammoniakbidrag til omgivelserne.

1.4. Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Der gøres opmærksom på, at de valgte virkemidler og miljøteknologi skal være etableret og i brug senest når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Tidsfrist

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at den er meddelt.

2. Produktionstilladelse

Godkendelsen omfatter en årsproduktion på maksimalt 8.000 slagtesvin (25 - 110 kg).

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

3. Hygiejnestandard og rengøring i stalde

Der skal holdes en god hygiejnestandard i staldene med vask af staldafsnit og ventilationsanlæg efter hvert hold slagtesvin. Vaskvand skal ledes til gyllebeholdere. I øvrigt skal udearealerne renholdes. Stier samt foderarealer skal holdes tørre, dyrene skal holdes rene, støv- og smudsbelægning i stalden skal fjernes og fodringssystemer skal holdes rene

4. Overdækning af gyllebeholdere og kvælstof ab dyr

Alle tre gyllebeholdere på husdyrbruget skal til stadighed være overdækket med telt eller der skal anvendes en anden teknisk løsning med tilsvarende ammoniakreducerende effekt på alle husdyrbrugets gyllebeholdere **i kombination med**, at den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x antallet af slagtesvin/år skal være mindre end 23.725,22 kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. slagtesvin/år beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{gram råprotein pr. FEsv})/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.000
Indgangsvægt, kg	25
Afgangsvægt, kg	110
FEsv pr. slagtesvin	2,77
Gram total råprotein pr. FEsv	145,51
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,96565

Dette vilkår er kun gældende, hvis vilkår 5 herunder ikke er opfyldt. Vilkår 5 med skærpet fodervilkår kan således træde i stedet for vilkår 4 om overdækning af alle gyllebeholdere og fodervilkår.

5. Kvælstof ab dyr – skærpet fodervilkår

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x antallet af slagtesvin/år skal være mindre end 22.486,78 kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. slagtesvin/år beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}) / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N/kg tilvækst}).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	8.000
Indgangsvægt, kg	25
Afgangsvægt, kg	110
FEsv pr. slagtesvin	2,72
Gram total råprotein pr. FEsv	144
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,81085

Dette vilkår 5 er kun gældende, hvis vilkår 4 herover ikke er opfyldt. Når vilkår 4 om overdækning af alle gyllebeholdere og lempeligere fodervilkår efterleves, bortfalder dette vilkår 5.

6. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

7. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb. Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende. Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs. Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal dette indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.

8. Energikonsulent

Husdyrbruget skal have besøg af en energikonsulent, og på baggrund af den derved udarbejdede rapport, skal der laves en handleplan for bedriften.

Handleplanen skal indsendes til Lemvig Kommune senest 1 år efter godkendelsen er taget i brug.

9. Beredskabsplan

Ejendommen skal til stadighed have en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal beskrive hvordan uheld og driftsforstyrrelser, som kan medføre risiko for miljøpåvirkninger vil blive håndteret.

Beredskabsplanen skal opbevares på ejendommen, opdateres efter behov, være tilgængelig for de ansatte på ejendommen, og fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

10. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

11. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, således at der ikke opstår risiko for forurening af vandløb via drænafløb.

12. Forbud mod faste oplag af farlige flydende stoffer

Der må ikke være faste oplag af sprøjtemidler, olieprodukter eller andre farlige flydende stoffer på ejendommen. Ved "faste oplag" forstås oplag, som er på ejendommen i mere end to uger.

Undtaget herfor er fyrings- og dieselolie i olietanke, som opfylder kravene i olietankbekendtgørelsen, foderprodukter, samt medicinske stoffer til behandling af dyreholdet.

13. Beholder til opsamling af vaskevand, restvand m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand, flydende husdyrgødning, m.v.

14. Håndtering af flydende husdyrgødning

Der skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring, når der tømmes gylle af lagertanke, således at ethvert spild i forbindelse med påfyldning af gyllevogne undgås.

15. Overførsel af husdyrgødning

Al husdyrgødning produceret på husdyrbruget skal afsættes til Maabjerg BioEnergy Drift A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro, CVR 32 26 62 66.

16. Udbringning af husdyrgødningsprodukter på udbringningsarealer

Der må årligt maksimalt udbringes følgende mængder og typer af husdyrgødningsprodukter på bedriftens udbringningsarealer:

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	N-udnyttelse
Svinegylle fra Bonnesigvej 21, 7600 Struer	19.253,18	4.722,83	178,56	75 %
Afgasset biomasse fra Maabjerg BioEnergy	51.853,73	5.658,82	450,90	81 %

Husdyrgødningstyperne må ikke ændres fra det ansøgte, da det er en forudsætning for de beregninger, hvorpå Struer og Lemvig Kommune har vurderet ansøgningen.

17. Udnyttelsesgrad af udbragt afgasset biomasse

Den udbragte afgassede biomasse skal indregnes i bedriftens gødningsregnskab med en udnyttelsesgrad på minimum 81 %.

18. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning: Gødningsregnskaber.
 Dokumentation for N-udnyttelsesgrad i afgasset biomasse fra Maabjerg Bioenergy

Næringsstoffer: Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om samlede anvendte foder mængder.

Ressourcer: Årlige opgørelser af ejendommens samlede vand- og energiforbrug.

Dyrehold: Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse.

19. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal opsamlingsstanke, lagertanke, olietanke og lignende tømmes.

Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- og tankanlæg, samt tekniske installationer og anlæg.

1.5. Offentlighed og høring

Foroffentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside i perioden 3. august – 31. august 2015, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Der er ikke modtaget hørings svar ved den foroffentlige høring.

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og eventuelle andre interessenter orienteret om forslaget ved 6 ugers høring. Følgende er hørt:

- Mølgårdvej 6, 7620 Lemvig
- Mølgårdvej 8, 7620 Lemvig
- Mølgårdvej 15, 7620 Lemvig
- Mølgårdvej 19, 7620 Lemvig
- Mølgårdvej 21, 7620 Lemvig
- Mølgårdvej 26, 7620 Lemvig
- Broholmvej 5, 7600 Struer
- Broholmvej 7, 7600 Struer
- Broholmvej 9, 7600 Struer

- Saugmandsvej 41, 7620 Lemvig
- Bonnesigvej 3, 7620 Lemvig

- Bonnesigvej 19, 7600 Struer
- Bonnesigvej 25, 7600 Struer
- Broholmvej 11, 7600 Struer
- Dalgårdsvej 82, 7600 Struer
- Dalgårdsvej 84, 7600 Struer

- Danmarks Naturfredningsforening,
jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Lemvig Kommune har besvaret en telefonisk henvendelse fra en omboende, vedrørende bekymring om forøgede lugtgener fra det søgte projekt. Henvendelsen har ikke givet anledning til ændringer i afgørelsen. Lemvig Kommune har ikke modtaget andre hørings svar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 9. februar 2016, samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Bonnesigvej 21, 7600 Struer
- Helle Kalkrup, hek@lemvig-landbo.dk
- Struer Kommune, struer@struer.dk, cc. kriv@struer.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet, v. Allan Kjær Villesen, Højbovej 9, 7620 Lemvig, akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 2 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015. Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrloven af følgende;

- Ejeren af Mølgårdvej 11, 7620 Lemvig
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12, stk. 2 har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Natur- og Miljøklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 8. marts 2016 ved kontortids ophør.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrlovens § 90.

I forbindelse med behandlingen af sagen kan det være nødvendigt, at Lemvig Kommune indsamler, behandler og videregiver oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har man blandt andet ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der behandles, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige Lemvig Kommunes oplysninger samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet. Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen. Lemvig Kommune sender og modtager breve, dokumenter og andre informationer fuldt elektronisk via e-post og websider. Adressen til Teknik & Miljø er: teknik@lemvig.dk

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold

Inddragelse af nye udbringningsarealer, overførselsaftaler og eventuelle overførsler til biogasanlæg skal forhånds anmeldes til kommunen.

2.2. Gyldighed

Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter at godkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses i dette tilfælde for udnyttet ved udvidelse af det søgte dyrehold.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og § 41 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrlovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,

- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, således at husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i **2024**, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

Husdyrbruget ligger på adressen Mølgårdvej 11, 7620 Lemvig.

Det søgte projekt indebærer, at slagtesvineproduktionen i eksisterende stalde udvides fra 7.350 slagtesvin (30 – 100 kg) til 8.000 slagtesvin (25 – 110 kg). Slagtesvinene opstaldes i det eksisterende staldsystem med drænet gulv og spalter.

Projektet er beskrevet i digitalt ansøgningskema 63 992 med supplerende oplysninger.

3.1. Lokalisering

Lemvig Kommunes vurdering

Staldanlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrlovens § 6 fremgår af tabel 1. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer på ejendommen, og afstandskrav i Husdyrlovens § 8 er derfor ikke relevante for projektet.

Afstande er målt fra nærmeste hjørne på det samlede anlæg.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav
Nærmeste nabobeboelse (Mølgårdvej 15)	325 m	50 m
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Struer)	4,3 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v. (Område udlagt til boligformål i Gudum)	1,3 km	50 m

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde jævnfør Husdyrlovens § 7, overdrevarealer i Fiskbæk, syd for Gudum (Kategori 2-natur), ligger cirka 1,1 km nordvest for ejendommens staldanlæg.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrlovens §§ 6 og 7.

3.1.1. Landskabelige forhold

Lemvig Kommunes vurdering

Det søgte projekt indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Der foretages på den baggrund ikke en nærmere landskabsvurdering af projektet, da projektet herved ikke påvirker landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Som følge af, at projektet gennemføres i eksisterende bygninger vurderes det ikke relevant at overveje alternative placeringer af projektet.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ejendommens staldanlæg består af fem staldafsnit, foderlade, maskinhus, to udendørs siloer og tre gyllebeholdere, mv. Anlægget ses på bilag 1.

Ansøgers beskrivelse

STALD INDRETNING OG DRIFT

Der bygges ikke nyt i forbindelse med udvidelsen, men staldkapaciteten udnyttes bedre.

De eksisterende staldafsnit er alle med drænet gulv og spalter med 2.040 stipladser, der laves ikke godkendelsespligtige ændringer.

I alle staldafsnit er dybden på kanalerne ca. 0,6 m, totalt er der ca. 1.570 m³ gyllekanaler. Gyllesystemet i staldene er et træk/slip" system, kanalerne tømmes hver 10. uge, gyllen pumpes fra fortank til gyllebeholder.

Der sker ingen godkendelsespligtige ændringer i de eksisterende staldafsnit.

Smågrisene ankommer med egen traktor og vogn, de er på ejendommen ca. 13 uger, inden de bliver kørt til slagteriet. Der kommer nye hold 4 gange om året løbende over 3 uger. Dyrene afhentes til slagteriet løbende over 5 uger. Efter afhentningen sættes afsnittet i blød med koldt vand natten over og derefter rengøres afsnittet, fra oven og ned. Denne rengøringsmetode er vand- og energibesparende. Afsnittet tørrer og opvarmes, og derefter ankommer de nye smågrise. En god hygiejne og rutiner i forbindelsen med arbejdet bliver prioriteret højt på bedriften. Der er retningslinier eller manualer for de fleste opgaver fx rengøring. Disse rutiner gør, at medarbejderstaben er fleksibel og kan udføre opgaver på alle bedriftens ejendomme efter behov. På ejendommen er der en fast medarbejder tilknyttet. Bedriften har 8 faste medarbejdere ansat, og der er daglige møder med faglig opdatering og praktiske oplysninger.

Ventilation

I de eksisterende staldafsnit er der installeret SKOV computer styret undertryk ventilationssystem, derudover er der vægventiler og loftventiler. På det eksisterende staldafsnit sidder der 5

afkast på staldafsnit 1, 2 afkast på staldafsnit 2, 2 afkast på staldafsnit 3 og 4 og 6 afkast på staldafsnit 5.

Der er installeret lavenergi frekvensstyret ventilationssystem, hvilket reducerer energiforbruget til ventilation betragteligt.

Effektiv fodring – råprotein (kvælstof)

Foderplaner laves i samarbejde med en konsulent fra foderstof-firmaet med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Til slagtesvinene anvendes et tørfodringsystem, foderet er pt. inddelt i to faser, dette kan dog ændre sig efter behov. Der anvendes hjemmeavlet korn til fodringen og indkøbt tilskudsfoder.

For at leve op til miljøstyrelses vejledende BAT-niveau og forbedre produktionsøkonomien, har ansøger valgt at benytte fodringstiltag.

De indtastede niveauer i ansøgningen:

- 2,77 FE
- 145,51 gram råprotein/FE
- 4,8 gram P/FE

På alle ansøgers ejendomme benyttes den samme manual for pasningen og fodring af slagtesvin, dvs. der er ens procedurer uanset, om det er den faste medarbejder, der er på arbejde eller en anden medarbejder fra anden ejendom. Dette sikrer, at fodringen altid er optimal på ejendommen.

Ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler må betegnes som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

Effektiv fodring - fosfor

I miljøstyrelsens vejledning for BAT (slagtesvin) konkluderes følgende:

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin i gyllebaserede staldsystemer omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12 fastlægges herefter til følgende:

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE ab lager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. hektar ved udbringningen af husdyrgødning fra 1,4 dyreenheder (slagtesvin) på ansøgers samlede, godkendte areal. Denne emissionsgrænseværdi er i overensstemmelse med det niveau, der betragtes som opnåeligt ved anvendelse af BAT i henhold til BREF-dokument om intensiv fjerkræ- og svineproduktion for slagtesvin omfattet af IPPC-direktivet."

Da al gylle afsættes til MBE, er der ikke krav om at BAT for fosfor skal overholdes.

Staldindretning

Alle stalde er indrettet med drænedegulve og spalter, disse gulve er ikke på papiret det mest effektive mht. reduktion af ammoniakfordampningen. Af dyrevelfærds- og miljømæssige grunde anser ansøger dog drænedegulve som værende det mest hensigtsmæssige. Erfaringer har vist, at der ofte er store problemer med søleadfærd på faste gulve med delvist spalteareal, medførende øget ammoniakfordampning, gener for dyrene og øget lugtemission.

Luftrensning, gyllekøling og gylleforsuring

Ansøger har fravalgt at indsætte kemisk – eller biologiskluftrensning, gyllekøling eller gylleforsuring i staldene, selvom der er velafprøvede og effektive produkter på markedet. Ansøger har vurderet at der på ejendommen er bedre økonomi i at effektivisere fodringen og på den måde nedbringe ammoniakemissionen. Da ansøgningen lever op til det vejledende BAT niveau er der ikke foretaget yderligere økonomiske konsekvensberegninger på øvrige teknikker.

Overdækning af gyllebeholder

Effekten af overdækning af gyllebeholder er forholdsvis lille og erfaring har vist, at det som oftest ikke er proportionalt med den økonomiske udgift. Overdækning af gyllebeholdere fravælges derfor i forhold til BAT. Ud over overdækning på gyllebeholder 3, som der er i dag, vælges alligevel at etablere overdækning af gyllebeholder 1 og 2 for at overholde krav til ammoniakdeposition til naturpunkt, hvis det vælges at overholde vilkår 4 i stedet for vilkår 5. Se desuden afsnit 3.7.

MANAGEMENT OG EGENKONTROL

Der er 8 faste medarbejdere på bedriften. En medarbejder er fast tilknyttet produktionen på Mølgårdvej 11.

- Ejer og medarbejdere bliver fagligt opdateret på følgende måde:
 - Mails og nyhedsbrev fra bl.a. VSP og slagteri
 - ERFA grupper
 - Deltager i svinekongres
 - Daglige møder

For at ansøger og medarbejdere kan bevare overblikket over produktionen både med hensyn til dyrene, drift af anlæg og miljøforhold er der i den nuværende og ansøgte drift indført visse rutiner og egenkontrol. BAT i forbindelse med egenkontrol og management er bl.a.:

- Dyrene tilses dagligt i forbindelse med fodring og håndtering af dyrene i stalden.

- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne.
- Ansøger får hvert år lavet et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning.
- Ansøger får hvert år lavet en mark- og gødningsplan i samarbejde med en rådgiver, sædskiftet og hensigtsmæssig placering af efterafgrøder diskuteres.
- Der foretages løbene tjek af maskiner.
- Der føres sprøjtejournal.
- Forbruget af sprøjtemidler indberettes.
- For at undgå uheld holdes anlægget under observation ved overpumpning af gylle.
- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis.
- Der er faste procedurer/manualer for de vigtigste opgaver fx fodring og rengøring.

Vejledende BAT-niveau

På baggrund af "Vejledende emissionsgrænseværdier"¹ er der beregnet et vejledende BAT niveau mht. ammoniakfordampning fra ejendommen. Ammoniakemission for slagtesvin (25-110 kg) i eksisterende stalde er beregnet til ca. 0,443 kg N/stk. Ansøger har efter udvidelsen alle 8000 stk. slagtesvin opstaldet i eksisterende bygninger, dvs. det vejledende BAT niveau er på 3543 kg N/år (bilag 6).

For at reducere ammoniakemissionen på ejendommen har ansøger valgt at fokusere på effektiv fodring og reducere indholdet af FE pr. kg tilvækst og indholdet af råprotein.

Niveauet for ammoniak aflæst direkte i ansøgningssystemet er på 3524 kg N/år, og det vejledende BAT niveau er dermed overholdt.

Lemvig Kommunes vurdering

Der indgår ikke ydre eller indre bygningsmæssige ændringer i det søgte projekt, ud over muligheden for at overdække gyllebeholdere.

Bedste tilgængelige teknik

Staldene er indrettet med drænet gulv med spalter.

¹Vejledende BAT niveau er beregnet på grundlag af "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12- Miljøministeriet - Miljøstyrelsen - Maj 2011

Lemvig Kommune har verificeret ansøgers emissionsgrænseværdi for ammoniak på 3.543 kg N/år.

Dette emissionsniveau opnås i ansøgningen ved at overdække alle ejendommens gyllebeholdere med telt, samt foderoptimeringer.

Disse tiltag fastholdes i godkendelsens vilkår 4.

Lemvig Kommune har efter dialog med ejer beregnet, at ammoniakdepositionen på det nært liggende § 3-overdrev kan fastholdes på samme niveau, som i ansøgningskema 63 992 uden fast overdækning af de to resterende gyllebeholdere, hvis der i stedet anvendes en yderligere optimeret fodring, hvor der anvendes 2,72 FE/kg tilvækst med et gennemsnitligt totalt råproteinindhold på 144 g/FE. Dette medfører, at ammoniakemissionen fra anlægget samlet set beregnes til 3.120 kg N/år, hvilket er et lavere emissionsniveau, end i ansøgningskema 63 992.

Lemvig Kommune stiller herefter et skærpende fodervilkår (vilkår 5), som dog kun skal opfyldes i tilfælde af, at vilkår 4 om overdækning af gyllebeholdere og foderoptimering ikke opfyldes.

Al husdyrgødning fra den søgte produktion afsættes til biogas-anlæg, og der er på den baggrund ikke foretaget en vurdering af emissionsgrænseværdien for fosfor.

Lemvig Kommune stiller vilkår, som fastholder, at husdyrgødning fra husdyrbruget skal afsættes til biogasanlæg, og således ikke må udbringes på bedriftens udbringingsarealer.

Den eksisterende staldindretning kombineret med overdækning af gyllebeholdere og fodertiltag lever efter Lemvig Kommunes vurdering op til BAT.

Der er indarbejdet en række procedurer og egenkontrol på ejendommen, eksempelvis faglig opdatering af de ansatte, daglig tilsyn med dyrehold og gennemgang af staldanlæggene, faste procedurer for fodring og rengøring, udarbejdelse af gødning- og markplaner, mv.

På den baggrund vurderer Lemvig Kommune, at ejendommen lever op til BAT på ejendommen, hvad angår management.

Godkendelsen indeholder vilkår om egenkontrol og dokumentation i form af registrering af fodersammensætning og foderforbrug, vand- og energiforbrug, dyreholdets størrelse, samt udarbejdelse af gødningsplaner.

Godkendelsen indeholder desuden vilkår om forureningsforebyggende tiltag ved husdyrbrugets ophør ved tømning af op-

samlingstanke, olietanke, mv., samt at Lemvig Kommune kontaktes med henblik på gennemgang af ejendommen.

3.3. Energi- og vandforbrug

Ansøgers beskrivelse

ENERGI

Elektricitet anvendes til ventilation, belysning mv. Forbruget på ejendommen har været ca. 100.000 kWh, og det forventes at det fremtidige forbrug vil ligge på omkring 120.000 kWh. I flg. normtal fra EnergiMidt vil energiforbruget til 8.000 slagtesvin være ca. 104.000 kWh., så det passer nogenlunde overens med det faktiske forbrug på ejendommen.

Der er lys i staldene, når der er medarbejdere i stalden. Derudover er lyset slukket.

Olieforbruget er i nudrift på ca. 8.000 l/år, det forventede forbrug i ansøgt drift forventes ikke at blive væsentlig ændret.

Energibesparende foranstaltninger:

Bedriften er i store træk indrettet energimæssigt forsvarligt.

Lyset reguleres efter behov i de eksisterende stalde.

VANDFORBRUG

Forbruget af vand i nudrift har været ca. 4.500 m³, og det forventes at stige til ca. 4.800 m³ i ansøgt drift. I vandforbruget er inkluderet 300 m³ vand, der hentes til marksprøjten, når der sprøjtes på arealerne omkring Mølgårdvej 11.

Det anslås, at fordelingen mellem vaske/spildvand og drikkevand er hhv. 11 % og 89 %, dvs. i ansøgt drift bruges 4.000 m³ drikkevand, 300 m³ til marksprøjte og 500 m³ vand ledes til gyllebeholder.

Ansøger forsøger at mindske vandspild på ejendommen ved brug af ventiler over krybben, dvs. der næsten ingen vandspild er. Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkekrybber mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

Vandbesparende foranstaltninger:

Ansøger forsøger at mindske vandspild på ejendommen ved brug af vandventiler, vandbesparende rengøring mv. Ved rengøring af stalde, sættes stalden i blød natten over bl.a. for at mindske vandforbruget. Ansøger vil ved vedligehold og renovering af drikkekopper mv. have fokus på at vælge systemer med mindst muligt vandspild.

Lemvig Kommunes vurdering

Ressourceforbruget forventes at blive forøget i takt med at produktionen på ejendommens udvides.

Vand- og elforbruget må forventes at blive forøget på grund af et større behov for drikkevand, samt vand til rengøring. Elforbruget forøges som følge af øget foderforbrug og husdyrgødningsproduktion, der kræver flere timers arbejde med blandede maskiner, pumper, m.v.

Belysningsbehovet forøges formodentligt ikke, da bygningsmassen og staldindretningen forbliver uændret.

Ventilationsbehovet kan forventes at blive marginalt forøget, som følge af produktionsfremgangen.

Slagtesvineproduktion er generelt kendetegnet som en forholdsvis enkel produktionsgren, hvor et lavt ressourceforbrug har en væsentlig betydning for driftsresultatet.

Energirigtige løsninger, for eksempel med lavenergibelysning, anvendelse af frekvensstyret ventilation og vedligehold af fodersystemer så energi- og foderspild minimeres er således interessante for den enkelte producent.

Ansøger har beskrevet husdyrbrugets ressourceforbrug og energi- og vandbesparende tiltag. Energiforbruget er estimeret til cirka 120.000 kWh/år, hvor normen er 104.000 kWh/år. Der forventes altså et energiforbrug på 15 % mere end normen, hvilket klart indikerer, at der er potentiale for energibesparende tiltag på husdyrbruget.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at husdyrbruget senest et år efter at godkendelsen er taget i brug, skal gennemgås af en energikonsulent, og at der på baggrunden af denne gennemgang skal udarbejdes en handleplan, som fremsendes til Lemvig Kommune.

Produktionen vurderes herefter at leve op til BAT for vand- og energiforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Ansøgers beskrivelse

Det er i Miljøstyrelsens ansøgningsssystem beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande fra centrum af staldanlægget til den nærmeste beboelse indenfor hver type. På Bilag 5 kan det ses, hvilke konkrete beboelser det drejer sig om, målene i nedenstående tabel er fra hg.dk og afviger lidt fra det målte på bilaget pga. udgangspunktet.

OMÅDETYPE	Lovens krav - minimum afstand (m) (geneafstanden)	Afstand til område (m)
Byzone/sommerhusområde Struer	612	~4360
Samlet bebyggelse Klosterhedevej 6 mf	460	~1517
Mølgårdvej 15	213,35	~453

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug inden for 300 m af byzone og samlet bebyggelse samt 100 m fra enkelt bolig uden landbrugspligt. Der er ikke andre husdyrbrug indenfor 300/100 m fra nævnte områder.

Det fremgår af lugtberegningerne, at anlægget fint lever op til de generelle lugtkrav.

Lemvig Kommunes vurdering

Lugtgeneafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 63 992. Lemvig Kommune konstaterer, at lugtgeneafstandene er overholdt til alle tre områdetyper med god margin.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der sikres en god staldhygiejne ved at rengøre staldafsnit og ventilationsanlæg efter hvert hold slagtesvin, ved at renholde udearealer, og ved at holde stier, foderarealer og -systemer tørre og rene.

Lugtbidraget fra husdyrbruget til omgivelserne vurderes herefter ikke at være til væsentlig gene for omboende.

3.4.2. Støj

Ansøgers beskrivelse

Ejendommens støjkilder kommer hovedsageligt fra den daglige brug af traktor ved markarbejde, transporter til/fra ejendommen, ventilation.

Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis forårs- og efterårsarbejde i marken) der går ud over dagtimerne, det meste markarbejde sker dog fra ejendommen på Skodborgvej 8.

Foderblanderen benyttes dagligt, men det begrænser støjen, at det foregår i en lukket lade.

Transporter til og fra ejendommen foregår hovedsageligt i dagtimerne, hvilket minimerer generne mht. naboer. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller lignende idet de nærmeste naboer ligger relativt langt fra bedriften, og det vurderes, at der ikke kan opstå væsentlige gener.

Lemvig Kommunes vurdering

Miljøgodkendelsen indeholder støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporten uden for selve ejendommen.

Der vurderes ikke at opstå nye væsentlige støjkilder som følge af det søgte projekt.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

Ansøgers beskrivelse

Der er vinduer i staldene, hvilket medfører, at behovet for kunstigt lys er begrænset i dagtimerne i sommerhalvåret. Der er lys i staldene, når der er medarbejdere i stalden. Derudover er lyset slukket.

Placering af udendørs belysning er vist på Bilag 3.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil kunne genere naboer eller trafikanter i ansøgt drift.

Lemvig Kommunes vurdering

Lyskilder i dagtimerne udgør ikke under almindelige forhold en væsentlig gene.

Der etableres ikke nye lyskilder på ejendommen som følge af det søgte projekt.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Ansøger har en fast aftale med firmaet Nomus om skadedyrsbekæmpelse af rotter. Kommer 4 gange om året. Bekæmpelsen sker i henhold til Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer. For at holde niveauet af fluer ned spredes Stalosan i båsene mellem hvert hold.

Lemvig Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Det vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

3.4.5. Støv

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener, hvilket dog begrænses af at det blæses direkte ind i siloerne.

Støvgener må også påregnes i kortere perioder under fx høstarbejdet.

Det vurderes at støvgener ikke er noget problem for medarbejdere og omkringboende i ansøgt drift.

Lemvig Kommunes vurdering

Der kan opstå kortvarige støvgener ved levering og håndtering af foder, samt i høsten. Generne herfra vurderes at være begrænsede. Det søgte projekt indebærer ikke andre aktiviteter, som forventes at medføre væsentlige støvgener.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

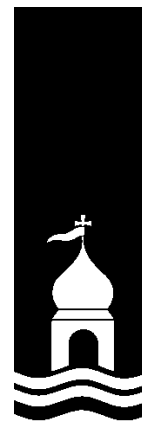
Ansøgers beskrivelse

Transport af hjælpestoffer til bedriften og transport af dyr, affald m.m. sker ad Lemvigvej og Mølgårdvej.

Mængde af transporter i ansøgt drift stiger ikke væsentligt i ansøgt drift. Det samlede antal transporter i ansøgt drift er estimeret til 1.094 transporter/år. Nedenstående tabel viser det skønnede antal transporter. Det skal bemærkes, antal og kapacitet pr. læs er vejledende.

Den største andel af transporter kommer fra transporten af gylle. 2 gange om ugen afhentes gylle fra Måbjerg Biogas Energi,

og der er så afgasset gylle med tilbage. Den gylle der udbringes på bedriftens arealer er afgasset gylle og sogylle fra en af bedriftens andre ejendomme.

ART	Køretøjets kapacitet pr. læs	Note	Antal transporter/år Nudrift	Antal transporter/år Ansøgt
Dyr til slagteri	-	2 gange om ugen i 5 uger 4 gange pr. år	37	40
Smågrise til ejendommen	-	2 gange om ugen i 3 uger 4 gange pr. år	22	24
Døde dyr	-	1,5 gang/uge	78	78
Foder	25 t	Hver 3 uge	15	16
Olie	20 t	Hver 3. mdr.	4	4
Transporter til MBE	33 t	2/uge	730	730
Gylle med gyllevogn	25 t	*	180	228
I alt			~1066	~1094

*Antallet af transporter for gylle med gyllevogn svarer til den mængde gylle, der produceres på denne ejendom med 8.000 slagtesvin i ansøgt drift.

Lemvig Kommunes vurdering

Der henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og ud-kørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Lemvig Kommune vurderer, at de eksisterende til- og frakørselsforhold er tilfredsstillende til det søgte projekt.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Ansøgers beskrivelse

Mængderne af spildevand og regnvand (ansøgt drift) er følgende:

Rengørings og -spildevand fra staldene udgør ca. 500 m³ og regnvand i tankene ca. 300 m³ (for tankene på 1800 og 1200 m³, da der er overdækning på den mindste tank på 800 m³). Spildevand fra staldene ledes via fortank til gyllebeholderne. Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet.

Spildevand fra stuehuset og sanitært spildevand afledes til septiktank øst for stuehuset. Betonplads ved gyllebeholdere (~375 m²): ca. 263 m³, der ledes via afløb og opsamlingsbrønd til gyllebeholdere.

Regnvand fra tage (~3335 m²): ca. 2335 m³ ledes via tagrender og samlebrønde via dræn mod sydøst (Bilag 2).

Lemvig Kommunes vurdering

Spildevandsmængderne fra ejendommen vurderes ikke at ændre sig i væsentlig grad. Der vurderes ikke at ske en større afledning af regnvand fra ejendommens tagarealer som følge af projektet, da tagarealet ikke ændres.

Der vurderes heraf ikke at være behov for at indhente en udledningstilladelse til overfladevand til det søgte projekt.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Ansøgers beskrivelse – husdyrgødning

Ved den nuværende produktion produceres 15.780 kg N og 4.089 kg P som husdyrgødning i form af 3.431 t gylle. I den ansøgte produktion produceres ca. 4.609 t gylle (5.672 tons inkl. vand). Den producerede slagtesvinegylle afsættes til Måbjerg Bioenergi (MBE), og bedriftens arealer gødskes med biogasgylle og sogylle fra anden ejendom i bedriften.

I nedenstående Tabel 2 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning, næringsstof indhold m.v. der produceres og modtages.

TABEL 2. OVERSIGT OVER DE FORSKELLIGE TYPER HUSDYRGØDNING I DEN ANSØGTE PRODUKTION OG I MARKPLANEN				
Gødningstype	Kg N	Kg P	DE	Udnyttelse N
Slagtesvinegylle – Mølgårdvej 11 – afsættes til MBE	20.360	5.334	226,6	
Gylle overført til arealer				
Sogylle – Bonnesigvej 21	19.376	4.755	178,6	75 %
Biogasgylle – fra MBE	51.854	5.659	450,9	81 %
Sum - udbragt på bedriftens arealer	71.229	10.414	629,5	1,4 DE/ha

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring (Bilag 4) er den årlige produktion af flydende gødning inkl. vand 5.672 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og nedbør i gylletankene. Det samlede årlige behov for opbevaring (9 mdr. kapacitet) er således ca. 4.254 m³. Ifølge ansøger er der en samlet opbevaringskapacitet på Mølgårdvej 11 ca. 3.600 m³ i gyllebeholdere + ca. 1.570 m³ kanaler. Der er altså til ca. 11 mdr. opbevaring.

OPBEVARINGS-ANLÆG	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³) (%)	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Mølgårdvej 11	LA-146506	1995	1.800	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Mølgårdvej 11		1986	1.200	Flydelag	Gyllevognens pumpe
Mølgårdvej 11		1986	600		Gyllevognens pumpe
Kanaler i stalden	LA-160532		1.570		
I alt			5.170		

Gyllen køres primært ud om foråret i marts-april, og så lidt i sensommeren og efteråret. Gyllevognene fyldes vha. vognens egen pumpe. Bedriften har aftale med maskinstationen om udbringning af gyllen, der sker ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde.

Udbringningen opfylder lovens krav mht. metode og tidspunkt og anses for at være bedste tilgængelige teknik.

Ansøgers beskrivelse – foder

Foderplaner laves i samarbejde med en svinekonsulent fra foderstoffirma med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Til slagtesvinene anvendes et tørfodringsystem, foderet er pt. inddelt i to faser, dette kan dog ændre sig efter behov. Der anvendes hjemmeavlet korn til fodringen og indkøbes tilskudsfoeder. Foderet ankommer med lastbiler og aflæses i råvaresiloerne i foderladen. I nudrift har der været brugt ca. 1350 t korn og 380 t tilskudsfoeder og i ansøgt drift forventes det at stige til 1400 t korn og 400 t tilskudsfoeder.

For at leve op til Miljøstyrelsens vejledende BAT niveau og forbedre produktionsøkonomien, har ansøger valgt at benytte fodringstiltag. De indtastede niveauer i ansøgningen:

- 2,77 FE
- 145,51 gram råprotein/FE
- 4,8 gram P/FE

På alle ansøgers ejendomme benyttes den samme manual for pasningen og fodring af slagtesvin, dvs. der er ens procedurer uanset, om det er den faste medarbejder, der er på arbejde eller en anden medarbejder fra anden ejendom. Dette sikrer, at fodringen altid er optimal på ejendommen.

Ovenfor beskrevne principper for valg af fodermidler må betegnes som de bedst tilgængelige for den aktuelle bedrift.

Lemvig Kommunes vurdering

Det fremgår ansøgers erklæring om opbevaringskapacitet, at der er cirka 11 måneders kapacitet i gyllebeholdere og gyllekanaler ved søgt produktion.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at ejendommen skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand og vaskevand, m.v.

Det er oplyst, at flydende husdyrgødning tømmes af gyllebeholdere ved brug af pumper på gyllevogne. Denne praksis fastholdes i vilkår, da denne metode sikrer mod utilsigtet spild ved udbringning.

Foder

Godkendelsen indeholder vilkår om foderets indhold af kvælstof, som er medvirkende til, at ejendommen samlet set lever op til BAT for ammoniak. Vilkåret indebærer, at der skal kunne forevises dokumentation for, at foderoptimeringerne udføres som angivet.

Lemvig Kommune har ikke bemærkninger til opbevaring og håndtering af foder på husdyrbruget, men bemærker, at skadedyrslaboratoriets retningslinjer for bekæmpelse af fluer og skadedyr indebærer, at der foretages en forebyggende indsats, herunder at foder opbevares hensigtsmæssigt, og at foderrester bortskaffes.

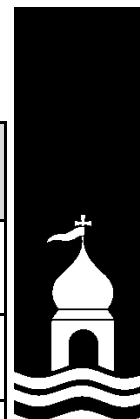
3.5.3. Affald

Ansøgers beskrivelse

Døde dyr:

Døde dyr afhentes af DAKA ca. 1-2 gang/uge, dette ændres ikke ved ansøgt drift. De døde dyr placeres på plads ved Skodborgvej 8, som har sit eget chr-nr. Der lægges kadaverkappe på.

ISAG kode	Art	Opbevaring	Mængde	Bortskaffelsesmetode
19.00	Forbrændingseget	Container i foderlade		Afhentes hver 14. dag
23.00	Ikke forbrændingseget		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom
50.00	Papir/pap		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom
51.00	Glas		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom
52.00	Plast		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom
52.06	Heraf PVC		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom
56.20	Jern og metal		?	Afhentes efter behov af jernhandler
79.00	Lysstofrør		?	Køres til Bonnesigvej eller genbrugsplads i Rom

Fast affald:

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Mængden er ikke større, end at det meste bliver kørt til Bonnesigvej, hvorfra det bliver sorteret og afhændet eller kørt direkte på genbrugsplads.

Jern og metal samles og afhentes af skrothandler efter behov.

Olie- og kemikalieaffald:

Der forefindes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften foregår fra Skodborgvej 8.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Lemvig Kommunes vurdering

Godkendelsen indeholder vilkår om affaldshåndtering. Dette vilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion.

Det forventes, at mængderne af affald samlet set vil forøges marginalt, som følge af udvidelsen, uden at dette i øvrigt er miljømæssigt betænkeligt.

Affaldsfraktioner, som muligvis kan forefindes i landbrugsproduktion er beskrevet herunder:

Dagrenovationslignende affald er affald fra virksomheder, der er omfattet af definitionen af dagrenovationslignende affald i affaldsbekendtgørelsen.

Dagrenovationslignende affald består blandt andet af:

Affald med en sammensætning som dagrenovation fra husholdninger som køkken- og kantineaffald, emballageaffald fra fødevarer samt affald fra oprydning og rengøring.

Affald som kan give hygiejniske problemer i form af lugt, fluer, skadedyr samt let fordærveligt mad.

Ikke-genanvendeligt farligt affald er affald, der er omfattet af definitionen af farligt affald i affaldsbekendtgørelsen, og som er ikke-genanvendeligt, bortset fra eksplosivt affald.

Ikke-genanvendeligt farligt affald er bl.a.:

- rester af maling
- rester af opløsningsmidler
- lim rester
- spraydåser
- syre- og baserester
- asbest, støvende
- medicinaffald
- PCB-affald
- tungmetal
- forurennet jord

Klinisk risikoaffald er i Bekendtgørelse om affald defineret som affald omfattet af EAK-koderne 18 01 - 18 02 og er nærmere beskrevet i Miljøstyrelsens "Vejledning om håndtering af Klinisk Risikoaffald" nr. 4, 1998.

Ikke-genanvendeligt PVC-affald er typisk blød PVC, såsom:

- Gulvbelægninger og vægbeklædninger af vinyl
- Fodpaneler og fodlister
- Kraftige presenninger og tagfolier
- Ventilationsslanger, armerede slanger, og vandslanger
- Regntøj, gummistøvler og andet blød PVC

Forbrændingsegnet affald er affald, der er omfattet af definitionen af forbrændingsegnet affald i affaldsbekendtgørelsen.

Forbrændingsegnet affald er affald med en positiv brændværdi, bortset fra affald der skal sorteres fra til genanvendelse eller affald som det efter lovgivningen er forbudt at forbrænde.

Eksempler på forbrændingsegnet affald:

- ikke genanvendeligt træ fra emballager (herunder paller) og forpakninger
- ikke genanvendeligt pap og papir, f.eks. coatede pap- og papirtyper
- ikke genanvendelig plast samt sammensatte materialer mellem plast og andre materialer
- inventar, møbler, tæpper, madrasser og lignende.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Ansøgers beskrivelse

Der er placeret en olietank i den nordlige ende af bygning 8 på 1200 l. Der er også placeret en olietank på 2500 l ved staldafsnit 5. Tankene er placeret på fast støbt gulv uden afløb. Fyret benyttes til at varme staldene op med.

Tilskudsfoeder fragtes med lastbiler til Mølgårdvej, her læses det direkte af i råvaresiloerne i foderladen.

Lemvig Kommunes vurdering

Godkendelsen indeholder vilkår om, at der ikke må opbevares farlige flydende stoffer på ejendommen.

Undtaget herfor er fyrings- og dieselolie i olietanke, som opfylder kravene i olietankbekendtgørelsen, foderprodukter, samt medicinske stoffer til behandling af dyreholdet.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Godkendelsen indeholder også vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring, når der tømmes gylle af lagertanke.

Ved disse vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers beskrivelse

Gylleudslip: Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening.

Pumpning til gyllebeholderne:

I alle staldafsnit er dybden på kanalerne ca. 0,6 m, i alle staldafsnit er der "træk/slip". Gyllekanalerne tømmes hver 10. uge. Fra fortanken pumpes gyllen til gyllebeholderne.

Risikoen for forurening er forsøgt minimeret ved følgende tiltag: Udpumpning af gylle fra stald til gyllebeholderne sker med en elpumpe. I forbindelse med overpumpning holdes anlægget under opsyn. Tømning af tankene sker udelukkende med de pumper som sidder på gyllevognene.

Ved mindre gylleuheld vil gylle løbe ud på betonpladsen, her vil man kunne dæmme op med jordvold eller halm. Ved større uheld vil gylle løbe mod syd, men tilbageholdes vha. jordvold. Ved alle uheld vil der dæmmes op efter behov og tilkaldes slamsuger.

Myndighederne tilkaldes ved uheld.

Strømsvigt: Ved strømsvigt er der nødopluk på ventilationsanlæg. Ved uheld er der et alarmsystem der adviserer ejere og/eller medarbejdere.

Olieudslip: Hvor der håndteres olie, er der en potentiel risiko for forurening. Olietankene som beskrevet ovenfor er placeret på fast bund (bygning 5 og 8). Olietankenes placering ses på Bilag 3. Ved spild opsamles olien med savsmuld eller lignende.

Kemikalieudslip: Markarbejdet håndteres fra Skodborgvej 8.

Lemvig Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til stadighed skal have en opdateret beredskabsplan, som beskriver hvordan uheld og driftsforstyrrelser, som kan medføre risiko for miljøpåvirkninger vil blive håndteret. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for de ansatte på ejendommen, og beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Der stilles vilkår om, at der ikke må være faste oplag af sprøjtemidler, olieprodukter eller andre farlige flydende stoffer på ejendommen. Undtaget er fyrings- og dieselolie i olietanke, som opfylder kravene i olietankbekendtgørelsen, samt medicinske stoffer til behandling af dyreholdet.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Lemvig Kommunes vurdering

Husdyrlovens generelle ammoniakreduktionskrav for slagtesvin er 30 %, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 1. ad a, Tabel 1.

Det fremgår af ansøgningskema 63 992, at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 127 kg N/år.

Bedste tilgængelige teknik

Anvendelsen af den bedste tilgængelige teknik er nærmere beskrevet i godkendelsens afsnit 3.2.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for ammoniak er overholdt. BAT-standardvilkår for fosfor vurderes ikke at være relevant, da al husdyrgødning afsættes til biogasanlæg.

Samlet set vurderes det søgte projekt at anvende den bedste tilgængelige teknik.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

Ansøgers beskrivelse

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 2804 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 3382 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en meremission fra stald og lager på 578 kg kvælstof pr. år.

Beregningerne foretaget i ansøgningskemaet i hg.dk, viser at det generelle ammoniakreduktionskrav, jf. bekendtgørelsens bilag 3, er overholdt med 127,09 kg kvælstof pr. år.

Nærmeste beskyttede natur er et §3 beskyttet overdrev ca. 80 m sydøst for ejendommen og et §7 overdrev ca. 1000 m nordvest for ejendommen. Nærmeste habitatområde ligger i Klosterheden godt 4.000 m mod sydvest.

Beregninger foretaget i hg.dk viser, at merdepositionen til nærmeste §7 natur er 0,0 kg N/ha og totaldepositionen er 0,1 kg N/ha. Iflg. bilag 3 i "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" er beskyttelsesniveauet til kategori 2 natur, dvs. § 7 natur udenfor Natura 2000, en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Dette krav er overholdt i ansøgningen.

Beregninger foretaget til nærmeste § 3 natur (Kategori 3) (overdrev sydøst for ejendommen) viser, at merdepositionen er 1,0 kg N/ha og højeste totaldeposition er beregnet til 10,0 kg N/ha.

For bl.a. at kunne leve op til beskyttelses niveauerne i bilag 3 har ansøger valgt at benytte foderkorrektioner, dette er beskrevet nærmere i afsnittet om fodring og afsnittet om BAT.

Lemvig Kommunes beskrivelse

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 – områder.

Anlægget ligger cirka 4,3 km nordøst for nærmeste kategori 1-natur, som er et hedeareal i Klosterheden.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på overdrevet fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven.

Anlægget ligger cirka 1.100 meter øst for nærmeste kategori 2-natur, overdrevsarealer i Fiskbæk.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på overdrevet fra det søgte projekt er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Nærmeste kategori 3-natur er overdrevet umiddelbart øst for anlægget. Overdrevet ligger cirka 100 meter fra staldanlæggets centrum.

Ruhederne af opland og naturområde i beregningen er fastsat jævnfør "naturpixibogen" til L (landbrug) for oplandet og Bn (blandet natur) for naturen:

<http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=Naturpixibog06032007.pdf>. Det indgår i vurderingen af ruheden af oplandet, at anlæggets egne bygninger,

som ligger mellem stalde og natur, vil forøge den samlede ruhed.

Merammoniakdepositionen på overdrevet fra det søgte projekt er beregnet til 1,0 kg N/ha/år.

Øvrig natur

Cirka 170 meter sydvest for anlægget ligger et vandhul på cirka 240 m². Merdepositionen på søen er beregnet til 1,3 kg N/ha/år.

Beregningspunkter er indsat af ansøger og Lemvig Kommune i det digitale ansøgningssystem.

Habitatvurdering og Bilag IV-arter

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder.

Screening

Husdyrbruget ligger cirka 4,2 km ØNØ for Natura 2000-område 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage og cirka 4,8 km syd for Natura 2000-område 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Natura 2000-område 224 udgør et samlet areal på 563 ha og består af Habitatområde 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 224 er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Natura 2000-område 28 udgør et samlet areal på cirka 33.000 ha og består af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområderne F23, F27, F28 og F39. Af disse ligger H28, F28 og F39 inden for 10 km af husdyrbruget. H28 cirka 3,8 km, F28 cirka 1,7 km og F39 cirka 5,4 km fra minkfarmen.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde 28 er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene ved Plet Enge og på Harboøre Tange. Truslerne for disse strandenge er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28 drejer sig i Lemvig Kommune om Hvinand og Toppet Skallesluger, som begge er trækfugle i området. Truslerne for disse arter er hovedsagelig forstyrrelser især i yngleperioden (maj-juli), prædation og forurening af fjorden så fødegrundlag (muslinger, snegle, fisk, krebs og vandplanter) forsvinder.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39 drejer sig i Lemvig Kommune hovedsageligt om Alm. Ryle, Brushane, Klyde og Hav- og Dværgterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Der ligger et vandhul cirka 100 meter nordvest for staldanlægget.

Vandhullet kan være levested for Stor Vandsalamander, Spids-snudet Frø og Strandtudsen, uden at disse arter dog konkret er registreret ved besigtigelse.

Lemvig Kommunes vurdering

Kategori 1-natur

Afskæringskriteriet til Kategori 1-natur er overholdt.

Kategori 2-natur

Afskæringskriteriet til Kategori 2-natur er overholdt.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til Kategori 3-natur er overholdt.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Det konkrete projekt ligger cirka 4,8 km fra Natura 2000-område 28 (Nissum Bredning) og 4,2 km fra Natura 2000-område 224, (Klosterhede Plantage). Der er ikke andre Natura 2000-områder inden for en radius af 5 km af ejendommen.

Projektet vurderes på grund af afstanden til de pågældende Natura 2000-områder ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegingsgrundlaget for Natura 2000-område 28 eller 228 eller andre Natura 2000-områder.

Der er beregnet en ammoniakmerdeposition på 1,3 kg N/ha/år til et mindre vandhul i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

Ammoniakmerdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for bilag IV-arter. Som følge af vandhullets beliggenhed nær landbrugsjord og vandhullets begrænsede størrelse, vurderes vandhullet ikke at være særligt næringsfattigt, og dermed særligt følsomme for luftbåren kvælstof.

4. Arealbeskrivelse

Arealoversigt

Udbringningsarealerne ses på oversigtskort i bilag 8a og oplysninger om de enkelte marker i bilag 8b.

Dele af arealerne ligger i Struer Kommune, som har afgivet udtalelse jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46. Udtalelsen ses i bilag 9.

Udbringning af husdyrgødning og afgasset biomasse

Det indgår i det søgte projekt, at al husdyrgødning fra Mølgårdvej 11 afsættes til Maabjerg BioEnergy, og at der udbringes svinegylle fra ejers anden ejendom, samt afgasset biomasse fra Maabjerg BioEnergy.

Denne praksis fastholdes i godkendelsens vilkår. Den afgassede biomasse har en højere N-udnyttelsesgrad end husdyrgødning, og der stilles på den baggrund vilkår om, at denne højere udnyttelsesprocent dokumenteres og fremgår af bedriftens gødningsregnskab.

Jordbundstype

Det fremgår af ansøgningskema 63 992, at udbringningsarealerne er dels sandblandet lerjord (JB5) og lerblandet sandjord (JB4).

Lemvig Kommune konstaterer, at alle marker er sandjord (JB 3/JB 4), jævnfør jordbundstypekort fra 2014, som er tilgængelige på www.jordbrugsanalyser.dk.

Lemvig Kommune har herefter ved scenarieberegning konstateret, at de generelle beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevand og grundvand, samt fosfor er overholdt også når alle arealer er JB4. Merudvaskningen i forhold til planteavlsbrug er fundet til 0,8 kg N/ha/år, hvilket er højere end merudvaskningen når dele af jorden er udpeget som JB5.

Vurdering af afskæringskriterium 2A/2B for nitrat til overfladevand foretages derfor ud fra en merudvaskning på 0,8 kg N/ha/år.

Markvanding og markdræn

Det fremgår af ansøgningen at hovedparten af udbringningsarealerne er drænedede, samt at ingen af markerne vandes.

Lemvig Kommune har ikke grundlag for at anfægte det oplyste.

Sædskifte

Der er valgt referencesædskifter i ansøgningen og sædskiftet er derfor ikke et virkemiddel.

Nitratklasser

Udbringingsarealerne ligger i Nitratklasse 0, II og III.

Det generelle udvaskningskrav for nitrat til overfladevand er i skema 63 992 beregnet til 57,7 kg N/ha/år.

Nitratudvaskningen til overfladevand fra det søgte er i skema 63 992 beregnet til 57,0 kg N/ha/år.

I Lemvig Kommunes scenarieberegning, hvor JB5-jord er ændret til JB4 beregnes det generelle udvaskningskrav til 61,1 kg N/ha/år og udvaskningen fra det søgte til 60,4 kg N/ha/år.

I begge beregninger er det generelle udvaskningskrav overholdt.

Fosforklasser

Fosforoverskuddet er i skema 63 992 beregnet til 2,6 kg P/ha/år. Det maksimale tilladte overskud er i scenarieberegningen 9,8 kg P/ha/år.

Fosforoverskuddet er i Lemvig Kommunes scenarieberegning beregnet til 4,2 kg P/ha/år. Det maksimale tilladte overskud er i scenarieberegningen 14,9 kg P/ha/år.

I begge beregninger er det generelle udvaskningskrav overholdt med stor margen.

Drikkevandsinteresser

En række arealer ligger helt eller delvist inden for nitratfølsomt indvindingsopland (NFI). Nitratudvaskningen til grundvand er i ansøgningskema 63 992 beregnet til 49 mg nitrat/L nydannet grundvand. Udvasningen reduceres med 2 mg nitrat/L nydannet grundvand i forhold til nudriften.

Udvasningen har samme niveau som udvasningen fra planteavlslsdrift.

I Lemvig Kommunes scenarieberegning beregnes udvasningen til 50 mg nitrat/L nydannet grundvand, også her reduceres udvasningen med 2 mg nitrat/L nydannet grundvand i forhold til nudriften og udvasningen svarer også her til planteavlslsdriftens udvasningen. Husdyrlovbekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveau for grundvand er således overholdt i begge beregninger.

Struer Kommune udtaler om drikkevandsinteresser:

Mark 5-0, 6-0, 7-0, 8-0 og en lille del af mark 15-0 ligger indenfor et indvindingsområde, der er udpeget som indsatsområde med hensyn til nitrat. Derfor må der ikke ske en merudvaskning af nitrat og udvaskningen må ikke overstige planteavlsliveau. Alle arealerne ligger indenfor "Indsatsplan i og nord for Klosterhede Plantage". Af indsatsplanen fremgår det, at udvaskningen ikke må overstige planteavlsliveau på de arealer der ligger indenfor indsatsområde for nitrat. Ifølge indsatsplanen skal der derfor foreligge beregninger af udvaskningen af nitrat til grundvand fra de arealer der ligger inden for NFI-områderne samt indvindingsoplandene.

Det er oplyst, at udvaskningen til grundvand er faldende og er beregnet til 49 mg N/ha, som i den konkrete sag svarer til er den beregnede udvaskning fra et plantebrug. Betingelserne i indsatsplanen er derfor overholdt.

Ammoniakfølsom natur

Mark 133-0 ligger cirka 20 meter fra kategori 2-natur, afskåret af Remmerstrandvej. Mark 138-3 ligger cirka 40 meter fra samme natur, også afskåret af Remmerstrandvej.

Der ligger ikke andre udbringningsarealer inden for 100 meter af særlig ammoniakfølsom natur i Lemvig Kommune.

Se Bilag 9 for Struer Kommunes vurdering af arealdriften i forhold til ammoniakfølsom natur i Struer Kommune.

Afskæringskriterierne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 omfatter ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Jævnfør Husdyrlovens § 19 skal kommunalbestyrelsen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse sikre sig, at husdyrbruget i øvrigt *...kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.*

Lemvig Kommune vurderer her, at det bedste grundlag til at vurdere, om § 19 overholdes, er afskæringskriterierne i bekendtgørelsens bilag 3, altså en totaldeposition til kategori 2-natur på 1,0 kg N/ha/år.

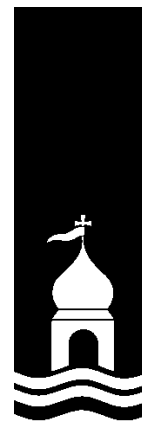
Mark 133-0 og 138-3 er landbrugsjord, som historisk er drevet i almindelig omdrift. Udbringning af husdyrgødning på arealerne er altså en fortsættelse af hidtidig praksis, og der vurderes ikke at ske en merdeposition på naturområder som følge af det søgte projekt.

Mark 133-0 og 138-3 udgør tilsammen cirka 21 ha.

Jævnfør bufferzonerapporten,

<http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrveiledning.Ammo>

[niak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bufferzonerapport_endelig_260304.pdf](http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bufferzonerapport_endelig_260304.pdf)

og bilag til bufferzonerapporten (bilag 10, side 97),

[http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bilag_bufferzonerapport_310304_endelig.pdf,](http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bilag_bufferzonerapport_310304_endelig.pdf)

vil udbringning af 1,4 DE svinegylle/ha ved brug af en gennemsnitlig udbringningsteknologi medføre en totaldeposition på cirka 0,8 kg N/ha i en afstand af 10 meter fra en mark på 36 ha.

Der vurderes på den baggrund ikke at være risiko for en tilstandsændring på kategori 2-natur nord for Remmerstrandvej ved den fortsatte markdrift med udbringning af svinegylle på mark 133-0 og mark 133-8.

Der er ikke andre udbringningsarealer inden for 100 meter af særlig ammoniakfølsom natur i Lemvig Kommune. Afstanden i sig selv vurderes at sikre, at der ikke sker tilstandsændringer af ammoniakfølsom natur som følge af ammoniakemission fra udbringningsarealerne.

Øvrige forhold

Randzonenlovens krav om randzoner langs vandløb og søer, forventes at give en forøget tilbageholdelse af næringsstoffer.

Udbringningsarealerne er indtegnet med respekt for randzonearealer. I tilfælde af, at Randzonenloven ophæves og ansøger ønsker at genopdyrke randzoner, skal ansøger forudgående anmelde dette til Lemvig Kommune jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25. Lemvig Kommune skal herefter vurdere, om arealerne kan inddrages som udbringningsareal i miljøgodkendelsen.

Udbringningsarealerne ligger ikke i Natura-2000 områder, fredede områder eller lignende.

I forhold til anvendelsen af BAT ved anvendelse af husdyrgødning henvises der til, at Miljøstyrelsen i de vejledende BAT-standardvilkår beskriver, at udbringning af husdyrgødning anses for BAT, når gældende regler for udbringning overholdes.

Før end den søgte arealdrift kan godkendes, skal der foretages en vurdering af udvaskningen i forhold til afskæringskriterierne for arealer som afvander til særligt sårbare Natura 2000-områder. Det skal således eftervises, at påvirkningen af nitrat og fosfor fra husdyrbruget ikke medfører risiko for skadevirkninger på Natura 2000-områder.

Struer Kommunes udtalelse i Bilag 9 indeholder også en vurdering af BAT, afstandskrav, Bilag IV-arter, landskab og kulturmiljø, m.v.

4.1. Habitatvurdering

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor Natura 2000 område.

Udbringningsarealerne i projektet afvander til Natura 2000-område nr. 28, Nissum Bredning (395 ha) og Natura-2000 område nr. 65, Nissum Fjord (57 ha). Alle arealer i Nissum Fjordoplandet afvander via Flynder Å-systemet og Tangsø.

Cirka 12 ha afvander uden for Natura 2000-opland.

Natura 2000 område nr. 28 og 65 er beskrevet i bilag 10.

Lemvig Kommune foretager her en samlet vurdering af alle udbringningsarealer i projektet, også arealer i Struer Kommune.

4.1.1. Nitrat til overfladevand

Miljøstyrelsen har med notatet *Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven* fra den 24. juni 2010, *Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk* fra den 28. feb. 2011 med supplerende ændringer udarbejdet en vejledning til brug for kommunerne til vurdering af, hvorvidt ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. også husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6.

Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde".

Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter:

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etab-

lering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte ikke i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

I den såkaldte Waddenzee-dom anvendes forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne. Det vil sige, at i tilfælde af tvivl om, hvorvidt et konkret projekt vil påvirke et Natura 2000 område væsentligt, udløser dette en konsekvensvurdering. EF-domstolen tolker begrebet "væsentligt" som "når det på baggrund af objektive kriterier (i screeningen) ikke kan udelukkes, at projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten", samt at "et projekt kun tillades, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås at der ikke er sådanne virkninger".

Dette screeningsafsnit skal belyse hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier er overholdte. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at projektet ikke påvirker Natura 2000 området, skal der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed

for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Nissum Bredning

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Lemvig Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 54.127 DE i 2007 til 48.860 DE i 2014 i oplandet til Nissum Bredning, hvor alle udbringningsarealerne ligger. Dyretrykket er ligeledes faldende set som et glidende gennemsnit over to og tre værdier. Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede. Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udspredningsareal i kystoplandet, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele oplandet til Nissum Bredning:

Nissum Bredning	
Opland til Natura 2000 området, ha	60.009
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	38.406
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	71
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig*), kg N/ha/år	60
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år (60 x 0,29 x 38.406)	668.264
Udvaskning fra det øvrige opland (standard), kg N/år (10 x 0,29 x 21.603)	62.649
Udvaskning i alt fra opland kg N/år	730.913
Mølgårdvej 11	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	56,5
Areal til udspredning i alt, ha	395
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	0,8
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år (395 x 0,8 x (1-0,565))	137,6
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. (137,6/730.913 x 100)	0,019

* Oplandet er primært sand- og lerjord. Standardudvaskningen for sandjord er 78 kg N/ha/år og for lerjord 47 kg N/ha/år, jævnfør Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande.

Den samlede udvaskning fra udbringningsarealer i opland til Nissum Bredning er beregnet til 137,6 kg N/år.

Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystoplandet på 730.913 kg N/år udgør udvaskningen fra udbringningsarealet 0,019 %.

Udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og derfor må husdyrbrugets arealer jævnfør afskæringskriterierne ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning.

Nissum Fjord og Tangsø

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Lemvig Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 2007 til 2014 i det samlede opland til Nissum Fjord (Yder Fjord), hvor 57 ha udbringningsarealer ligger. Husdyrtrykket er i perioden faldet fra 26.484,45 DE til 25.654,2 DE.

Kystvandsoplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord) består af flere underoplande. Et af disse er Flynder Å-systemet, som afvander til Tangsø (og herfra videre til Indfjorden, Bøvling Fjord og Nissum Fjord). De 57 ha ligger alle i oplandet til Tangsø.

Tangsø (og Indfjorden) indgår som en del af udpegningsgrundlaget for Habitatområde 58, Nissum Fjord. Søerne er udpeget som naturtype 3150, næringsrig sø [Kilde: Natura 2000-basisanalyse 2015-2021 for Nissum Fjord, Natura 2000-område nr. 65, Habitatområde H58, Fuglebeskyttelsesområde F38, Naturstyrelsen, Miljøministeriet, 2013].

På baggrund af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning og Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-132-00142 vurderer Lemvig Kommune, at oplandet til Tangsø i sig selv er omfattet af afskæringskriterierne for udvaskning af nitrat til overfladevand.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i NMK-132-00142:

... Nævnet må tage stilling til, om udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet - forringer tilstanden i området. Idet det pågældende opland er under 10.000 DE, kan vurderingen heraf ikke alene baseres på oplysninger om udviklingen i dyretrykket i oplandet, jf. hertil Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug...

Lemvig Kommune har derfor undersøgt husdyrtrykkets udvikling i oplandet til Tangsø ved brug af data fra CHR-registeret i et modul udviklet af ConTerra.

Rapport om husdyrtrykkets udvikling er vedlagt som bilag 11a.

Outliers i rapporten (rapportens side 3) er undersøgt, og det er konstateret, at de husdyrbrug, hvor der er sket en væsentlig forøgelse i antal DE alle faktisk har foretaget besætningsudvidelse i overensstemmelse med CHR-data i perioden fra 2007 til 2014.

Rapporten viser, at husdyrtrykket i oplandet til Tangsø er steget fra 6.907 DE i 2007 til 8.151 i 2015.

Det fremgår af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning>, at

...i oplande, der er mindre end 1.000 hektar, og i oplande, hvor antallet af DE er mindre end 10.000, anbefales det, at kommunen så vidt muligt supplerer med lokal viden om udviklingen. Det skyldes, at der er større usikkerhed i CHR-dataene for så små områder henholdsvis med så få antal DE...

...

I de kystoplande, hvor husdyrholdet er steget, kan kommunen også vurdere, om der er andre forhold uanset stigningen, der gør, at det stigende husdyrhold ikke giver anledning til en skade på vandmiljøet. Det kan omfatte, at der skal fratrækkes dyreenheder i de historiske CHR-data, fordi der siden seneste årlige opdatering heraf er etableret husdyrbrug, hvor nitratudvaskningen er reduceret, så den svarer til planteavlsbrug.

På den baggrund har Lemvig Kommune identificeret udviklingen i DE på økologiske bedrifter i oplandet, samt konventionelle bedrifter, der på baggrund af miljøgodkendelse eller miljøtilladelse efter Husdyrloven drives med en nitratudvaskning lavere end planteavlsniveauet, i alt 1.387 DE.

Desuden er det vurderet, at der ikke er andre kilder til forøget nitratudvaskning i Tangsø-oplandet.

Det konkluderes, at det reelle antal DE i 2015 for Tangsø-oplandet, som indebærer en udvaskning over planteavlsniveau er $8.151 \text{ DE} - 1.387 \text{ DE} = 6.764 \text{ DE}$. Det konkluderes hermed, at nitratudvaskningen til overfladevand fra oplandet til Tangsø ikke er stigende.

En uddybende redegørelse for ovenstående ses i bilag 11b.

I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udspredningsareal i de respektive kystoplande, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele oplandet til Nissum Fjord (Yder Fjord), Tangsø-oplandet og Nissum Bredning:

Tangsøopland	
Opland til Natura 2000 området, ha	14.814
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	6.196
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	0-50 (25)
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	69
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år ($69 \times 0,75 \times 6.196$)	320.643
Udvaskning fra øvrigt opland (standard), kg N/år ($10 \times 0,75 \times 8.618$)	64.635
Udvaskning i alt fra opland kg N/år ($320.643+64.635$)	385.278

Flynder Å (Yder Fjord, Nissum Fjord)	
Opland til Natura 2000 området, ha	30.327
Dyrket areal i oplandet til Natura 2000 området, ha	19.713
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	0-50 (25)
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	72
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området, kg N/år (72 x 0,75 x 19.713)	1.064.502
Udvaskning fra øvrigt opland (standard), kg N/år (10 x 0,75 x 10.614)	79.608
Udvaskning i alt fra opland kg N/år (1.153.184 + 79.608)	1.144.110
Mølgårdvej 11	
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct.	25
Areal til udspredding i alt, ha	57
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år**	0,8
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år (57 x 0,8 x 0,75)	34,2
Samlede påvirkning til Tangsø-oplandet, kg N/år (57 x 0,8 x 0,75)	34,2
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct. (34,2/1.144.110 x 100)	0,003
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Tangsø-oplandet, pct. (34,2/385.278 x 100)	0,009

*Standardudvaskningen er 78 kg N/ha/år for sandjord og 47 kg N/ha/år for lerjord, jævnfør Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande.

**beregnet i husdyrgodkendelse.dk.

Den samlede udvaskning fra udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord er beregnet til 34,2 kg N/år.

Sammenholdt med den samlede kvælstofudvaskning fra hele kystoplandet på 1.144.110 kg N/år udgør udvaskningen fra udbringningsarealet 0,003 %.

Sammenholdt med den samlede udvaskning fra Tangsø-oplandet på 385.278 kg N/år udgør udvaskningen fra udbringningsarealet 0,009 %.

Udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og derfor må husdyrbrugets arealer jævnfør afskæringskriterierne ikke udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning.

Lemvig Kommunes vurdering

Nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne i oplandet til Nissum Bredning er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til oplandet.

Derfor vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 28.

Husdyrtrykket i oplandet til Tangsø, som er en del af udpegningsgrundlaget til Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord, er steget siden 2007. Det er ved en nærmere analyse kortlagt, at en del af dyreenhederne, som indgår i oplandet kan tilskrives udvidelse af økologiske bedrifter, samt udvidelse af konventionelle bedrifter på vilkår om lavere nitratudvaskning end planteavlsniveauet.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forøget udvaskning af nitrat til overfladevand fra andre aktiviteter i oplandet. Herunder er der taget stilling til påvirkningen fra dambrug i oplandet.

Det vurderes heraf, at den samlede nitratudvaskning til Tangsø er faldende. Således vurderes det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer at have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000-område 65, Nissum Fjord.

Nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne i oplandet til Nissum Fjord og Tangsø er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning til de to oplande.

Derfor vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning på Natura 2000 område nr. 65.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand i Natura 2000 område 28 og 65.

4.1.2. Fosfor til overfladevand

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede tab, brinkerosion og udvaskning via drænedede lavbundsjord er udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, skrånede arealer, grøftede eller drænedede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoområder.

For jorder der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænedede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement.

Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde² På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet. De største tabsposter af

² Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

fosfor stammer fra brinkerrosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab³, mens fosfortab fra drænedede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig forskningsprojekt⁴ i Odense Å blev det målt hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde.

Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosion og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen.

Nissum Bredning

Det søgte projekts fosforbelastning af Nissum Fjord er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering Konkret vurdering af påvirkning af overfladevande med fosfor 5](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering+Konkret+vurdering+af+påvirkning+af+overfladevande+med+fosfor+5).

Nissum Bredning	
38.406 ha landbrugsareal (kg P)	7.681
21.603 ha udyrket areal (kg P)	1.728
Øvrige kilder, eks. bebyggelse (kg P)	0
Samlet belastning (kg P)	9.409
Mølgårdvej 11	
Areal (ha)	395
Overskud per hektar (kg P/ha)	4,2
% forøgelse i godkendelsesperioden ((4,2 kg P x 8 år)/(2.000/100))	1,68
Worst case udvaskning (kg P/ha)	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget: 395 ha x 1 kg P/ha = 395 kg P, (395 kg P/100) x 1,68	6,64
Husdyrbrugets del af påvirkningen (%)	0,07

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, af hensyn til et forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0.

Projektet udgør således maksimalt en belastning svarende til 0,07 % af den samlede fosforbelastning i Nissum Bredning.

³ Jf. materiale udarbejdet i fbm. Forarbejdet til VMPIII(Poulsen og Rubæk, 2005)

⁴ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

Nissum Fjord og Tangsø

Det søgte projekts fosforbelastning af Nissum Fjord er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering> Konkret vurdering af påvirkning af overfladevande med fosfor 5.

Tangsø-oplandet	
6.196 ha landbrugsareal (kg P)	1.239
8.618 ha udyrket areal (kg P)	689
Øvrige kilder, eks. bebyggelse (kg P)	0
Samlet belastning (kg P)	1.928
Flynder Å (Yder Fjord, Nissum Fjord)	
19.713 ha landbrugsareal (kg P)	3.943
10.614 ha udyrket areal (kg P)	849
Øvrige kilder, eks. bebyggelse (kg P)	0
Samlet belastning (kg P)	4.792
Godballevej 13	
Areal (ha)	57
Overskud per hektar (kg P/ha)	4,2
% forøgelse i godkendelsesperioden ((4,2 kg P x 8 år)/(2.000/100))	1,68
Worst case udvaskning (kg P/ha)	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget: 57 ha x 1 kg P/ha = 57 kg P, (57 kg P/100) x 1,68 =	0,96
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, Tangsø-oplandet: 57 ha x 1 kg P/ha = 57 kg P, (57 kg P/100) x 1,68 =	0,96
Husdyrbrugets del af påvirkningen (%)	0,02
Husdyrbrugets del af påvirkningen (%) Tangsø-oplandet	0,05

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, af hensyn til et forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0.

Projektet udgør således maksimalt en belastning svarende til 0,02 % af den samlede fosforbelastning i Nissum Fjord og 0,05 % i Tangsø-oplandet.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune vurderer, at en fosforudvaskning på maksimalt 0,07 % af den samlede udvaskning til Habitatområde 28 ikke i sig selv udgør en risiko for skadevirkning på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune vurderer, at en fosforudvaskning på maksimalt 0,02 % af den samlede udvaskning til Habitatområde 65 ikke i sig selv udgør en risiko for skadevirkning på udpegningsgrundlaget.

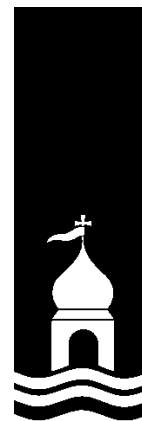

Lemvig Kommune vurderer, at en fosforudvaskning på maksimalt 0,05 % af den samlede udvaskning til Tangsø-oplandet ikke i sig selv udgør en risiko for skadevirkning på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune konstaterer, at flere udbringningsarealer grænser op til vandløb omfattet af Vandløbslovens § 69 og/eller Naturbeskyttelseslovens § 3. De gældende krav om to meter bræmmer og Randzonenlovens bestemmelser vurderes at sikre, at fortsat landbrugsdrift og anvendelse af husdyrgødning på disse arealer ikke i sig selv medfører en risiko for en væsentlig påvirkning af disse vandløb.

I tilfælde af, at Randzonenloven ophæves vil det kræve en forudgående anmeldelse til Lemvig Kommune efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, i fald det ønskes at genoptage dyrkingen af randzonearealer, da disse arealer ikke er vurderet som udbringningsareal i denne godkendelse.

Der vurderes ikke at være udbringningsarealer med særlig risiko for en væsentlig fosforudvaskning til vandmiljøet.

5. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer udgør cirka 464 ha.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen.

Det drejer sig om damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Flagermus:

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvartererne – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hundeflagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Damflagermus: Sommerkvarterer i bygninger. Vinterkvarterer i bl.a. kældre.

Sydflagermus: Holder til i huse både sommer og vinter.

Vandflagermus: Sommerkvarterer i træer, under stenbroer, sjældent i huse. Vinterkvarterer i kældre, gruber.

Naturområdet med overdrev og spredt skovbevoksning øst for husdyrbruget kan være sporadisk opholdssted for flagermus.

Birkemus:

Birkemusens særlige kendetegn er den lange sorte rygstribe, der går fra øjnene og ned til haleroden. Fra snudespids til halerod måler birkemusen 5-8 cm, mens halen kan være op til 11 centimer lang. Den vejer 5-15 gram.

Det vestligste Limfjordsområde er et af de to steder i Danmark hvor Birkemusen lever. Birkemusen kravler rundt i vegetationen når den søger føde om natten, og er den eneste danske gnaver, som hører til familien af "hoppemus". Birkemusen er formentlig også Danmarks sjældneste og mest truede pattedyr. Samtidig er den blandt de arter, som man kender mindst til.

Birkemusen findes i forskellige habitater sommer og vinter. Krav til vinterbiotop kunne være tørre, beskyttede områder i skov på veldrænet jord eller på stejle skrænter. Krav til sommerbiotop kunne være områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, eksten-

sivt dyrkede marker eller skov. Dens føde består især af insekter, larver, regnorme og edderkopper.

Ungerne fødes i juni-august. I oktober-maj sover birkemusen vintersøvn i en rede den laver af græs og mos.

Birkemusen har potentielt leve- opholds- og fødesøgningsområder på overdrevarsarealerne og skovbevoksningerne øst for husdyrbruget.

Odder:

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let afladede hale.

Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærodder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelser og vejanlæg der krydser et vandløb. Slåning og oprensning af vandløb, kan have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.

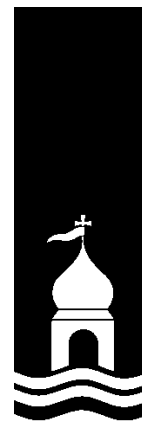
Odderen kan søge føde i Resenkær Å, som ligger nær flere af de nordligt beliggende udbringningsarealer.

Spidssnudet frø:

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielle leve-, opholds- og fødesøgningsområde i søer og vandhuller, nær bedriftens udbringningsarealer.

Strandtudse:

Strandtudsen er lille og tætbygget og har en tydelig gul stribe ned langs ryggen. Den bliver op til 8 cm lang. Den tåler en vis saltholdighed i vandet og yngler gerne på brakvand på strandenge og enge med lavvandede søer. Yngleaktiviteten er på sit højeste omkring 1. maj. Dens vigtigste ynglevandhuller er mange steder nøgne søer i grusgrave.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørrer på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecyklus.

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Søer og vandhuller ved husdyrbrugets udbringningsarealer er således potentielle yngle- og rasteområder.

Markfirben:

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben. Det kendes fra det almindelige firben på, at det er kraftigere med kort, højt hoved og afstumpet snude. Om foråret er hannen grøn på kroppens sider. Den bliver op til 23 cm lang.

Den findes spredt i landskabet (især ved kysterne) på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Den kan dog også forekomme på ekstensive landbrugsarealer. Den lever primært af græshopper, sommerfuglelarver og biller.

Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger med varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Variationen i landskabet gør det muligt for dyret hurtigt at skifte mellem varme og kølige steder, og dermed regulere sin kropstemperatur.

Markfirbenet går i hi i september (ungerne i november). Hanterne kommer frem af hi i midten af april og hunterne i midten af maj, og parringstiden er straks i gang. Hunnen lægger æg i

midten af juni. Der lægges 6-12 æg der graves 5-10 cm ned et sted hvor solen kan skinne ned. Æggene klækkes i august-september, medmindre det er en kold sommer.

I den aktive periode bevæger de fleste individer sig mindre end 100 m væk fra udgangspunktet. Markfirbenet er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år, hvilket kan skyldes, at dens levesteder gror til.

Markfirbenet har potentielle levesteder på en række fredede diger, som danner markskel omkring bedriftens udbringningsarealer. Digerne er generelt beskyttet efter Museumslovens bestemmelser (§ 29a).

Stor vandsalamander:

Den store vandsalamander er en padde med lang krop og lang hale. Den bliver 10-16 cm lang. De voksne dyr har mørkegrå eller sort ryg og har mange små, hvide vorter på kroppens sider. Bugen er svovlgul med sorte pletter. Hannen kendes i yngletiden på en høj rygkam med et savtakket omrids.

Den foretrækker næringsfattige, solbeskinnede vandhuller. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m², men de findes også i søer, der kan være over 1 hektar store. Den kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker, især dem, hvor kvæget vandes. Salamanderen yngler sjældent, hvis der er fisk eller hvis der opdrættes ænder i vandhullet.

I vandhullerne parrer salamanderne sig og opholder sig frem til slutningen af sommeren. I sensommeren forlader de voksne individer vandhullerne, indtil de i oktober opsøger et overvintningssted. Uden for yngletiden er salamanderen primært i skove og enge, men findes også i kældre, udhuse og lignende. Den skjuler sig ofte i dagtimerne og kommer først frem om natten, hvor den går på jagt. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km. Rastestederne er oftest knyttet til skov og til menneskeboliger.

Trusler mod Stor vandsalamander: Næringsstofforurening af ynglevandhuller, udsætning af fisk og ænder i vandhullerne, opfyldning og dræning af ikke-beskyttede vandhuller, fjernelse af vegetation nær vandhullerne, som arten bruger udenfor yngletiden (f.eks. småskove) eller opdyrkning af vandhulsnære arealer.

Søer og vandhuller ved husdyrbrugets udbringningsarealer er potentielle yngle- og rasteområder for Stor Vandsalamander.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets staldanlæg eller udbringningsarealer.

Lemvig Kommunes vurdering

Udbringning af husdyrgødning på bedriftens arealer i omdrift vurderes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger, andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus.

Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Det søgte projekt indebærer drift af landbrugsarealer, som ligger på tør og drænet jord, som ikke opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Udbringningsarealerne inddrager ikke arealer, der tidligere har været vådområde, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Udbringningsarealerne inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten. Det lægges her til grund, at fredede diger på bedriften er beskyttet jævnfør Museumslovens § 29a. Enhver tilstandsændring af digerne kræver således en forudgående dispensation fra den kommunale myndighed.

Lemvig Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

6. Alternative løsninger, 0-alternativ og husdyrbrugets ophør

Ansøgers beskrivelse

ALTERNATIVE LØSNINGER

Hvis udvidelsen ikke går igennem, vil ansøger overveje fremtiden på ejendommen.

0-ALTERNATIV

Hvis ansøgningen ikke resulterer i en miljøgodkendelse af ejendommen med tilhørende husdyrhold, vil konsekvensen umiddelbart være, at produktionen enten fortsætter på det nuværende niveau eller ophører.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, fodersilo og foderlade blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommens bygninger blive vedligeholdt. Alternativt vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholdere blive fjernet, når de ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, eller beholderne vil blive anvendt til opbevaring af gylle fra andre ejendomme. Bygninger og anlæg kunne muligvis også bruges til helt andre formål.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune vurderer ikke, at det er relevant at overveje væsentlige alternativ til den søgte produktion, da der er tale om en udvidelse af den eksisterende produktion i det eksisterende staldanlæg. Der er således ikke behov for overvejelser om produktionstypen, placering af nybyggeri, m.v.

Lemvig Kommune stiller vilkår for oprydning mv. ved husdyrbrugets ophør. Der er stillet vilkår om, at der ikke må være faste oplag af farlige flydende stoffer på ejendommen, hvilket til en vis grad forebygger forureningsrisikoen efter husdyrbrugets ophør.

7. Egenkontrol og dokumentation

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der føres egenkontrol med husdyrgødningsproduktionen, N-udnyttelsesgrad i udbragt afgasset biomasse, vand- og energiforbrug, foderforbrug og -sammensætning, samt dyreholdets størrelse.

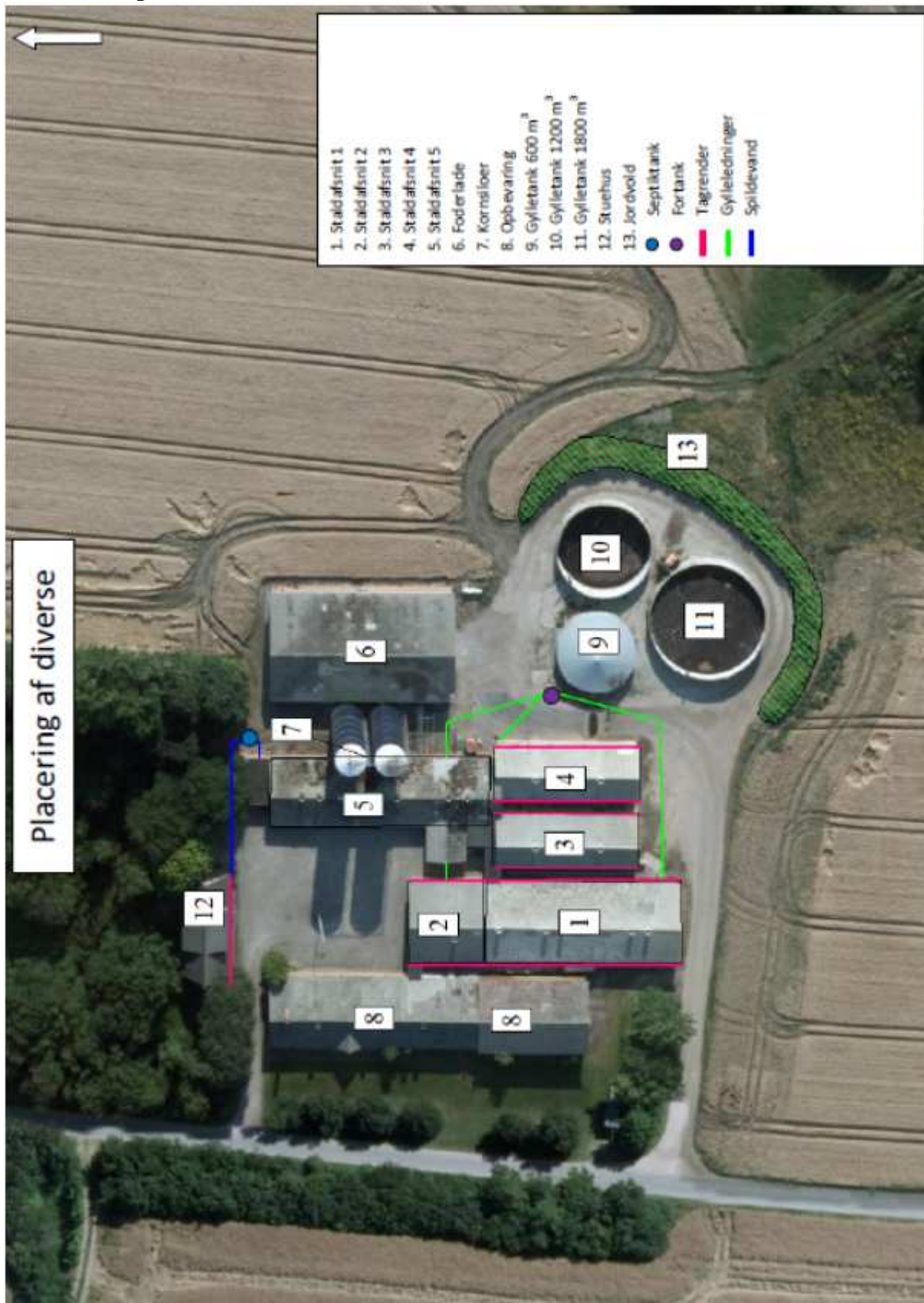
Bilag

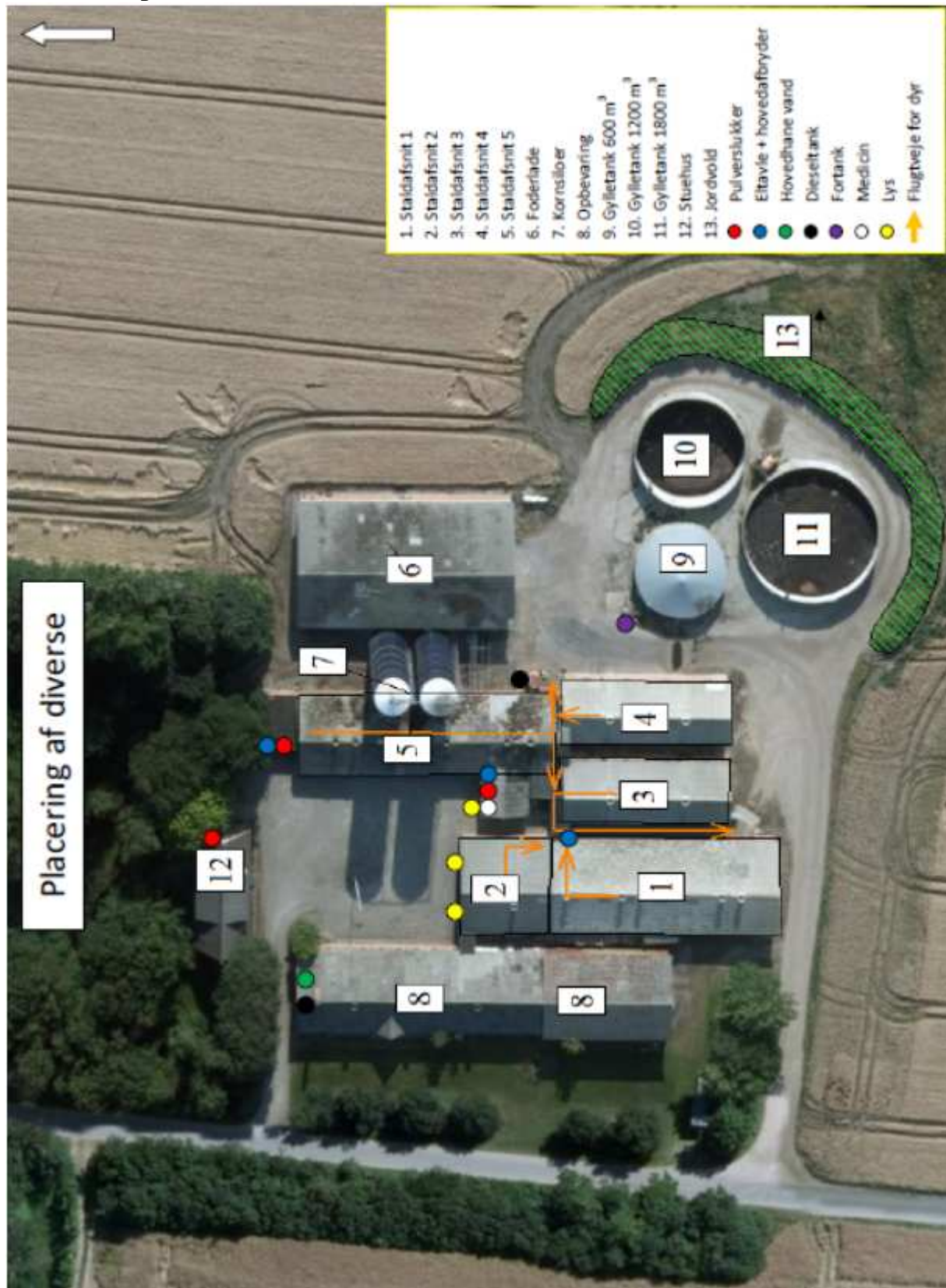
Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3

Bilag 4

Organisk gødning - produktion og forbrug
 Høstår: 2015

Helle Kalkrup . Industrivej 53 . 7620 Lemvig . cvr: _____ .

Besætning, dyreenheder og gødningsproduktion					
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	DE	Tons	Kg N
<i>CHR-nr./Besæt.nr: /</i>					
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	8.000,0 Stk		226,6	4.609	21.433
			226,6	4.609	21.433
I alt			226,6	4.609	21.433

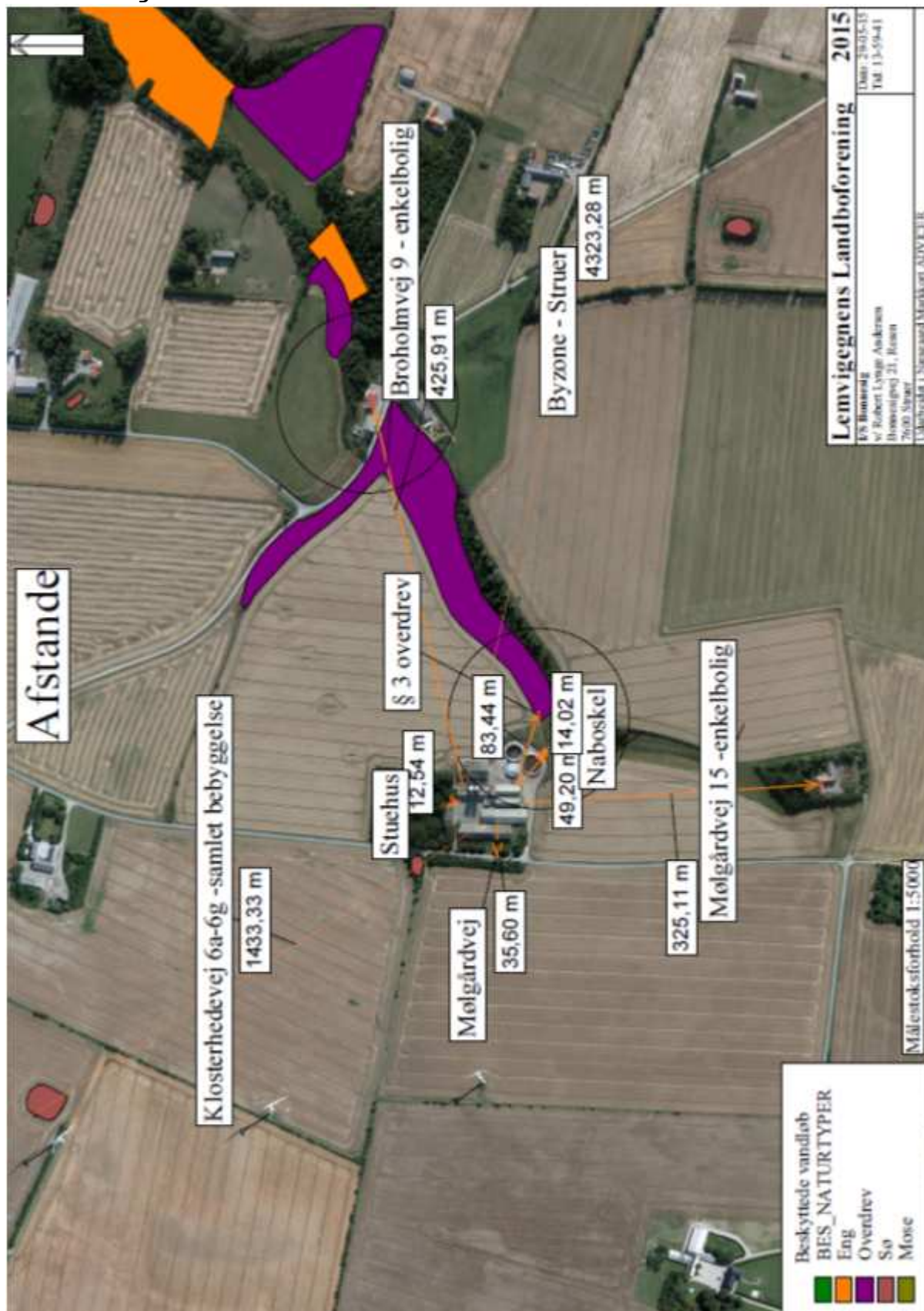
Lager: Gylle													Kapacitet: tons		
Gødningsmængde pr. måned (tons)															
	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt
Produktion	391	379	391	379	391	391	354	391	379	391	379	391			
Vandtilførsel	90	87	90	87	90	90	82	90	87	90	87	90			
Opsamlet mængde	482	466	482	466	482	482	435	482	466	482	466	482			
Modtaget															
Fordelt															
Afsat															
Flytninger (intern)															
Slutmængde	482	948	1.430	1.896	2.377	2.859	3.294	3.776	4.242	4.724	5.190	5.672	5.672	5.672	5.672

 12 mdr. produktion gylle inkl. nedbør og spildevand 5.672 m³

 Opbevaringskrav – 9 mdr. 4.254 m³

 Oplyst opbevaringskapacitet 5.170 m³ ~ 11 mdr.'s opbevaringskapacitet

Bilag 5

Bilag 6

Vejledende BAT-niveau - Mølgårdvej 11 opdateret maj 2015

BAT for kvælstof:

HG nr. 639-92	Dyringsgruppe	Gulvtype	Antal dyr	DE Eks/ny	Udvidelse af dyrehold	kg N pr. slagtesvin	Korr. Faktor	BAT - kg N	Anvæning - KgN
Staldanlæg 1-5 - Slagtesvin	Slagtesvin	Dr. arenet gulv med spalter	8000	22,6,6	Eks	0,40	1,107071353	3543	3506,00
								3543 kg N/år	3506 kg N/år
								Diff:	-38

Vægt korr. Z5 -110 kg Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor (aug 2014):
 $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,777 + 0,1731 \times (\text{a} \times \text{a} \times \text{a} \times \text{a} + \text{indgangsvægt}))) / 2952$

1,107071353

BAT for fosfor:
8000 slagtesvin

Fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE afblager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr. hektar ved udførelsen af husdyrgødning fra 1,4 dyreenheder (slagtesvin) på en søgers samlede, godkendte areal.

Da alle gylle afsættets til MBE er der ikke krav om at BAT for fosfor skal overholdes!

Bilag 7

Beredskabsplan for Svine-ejendommen

Mølgårdvej 11
7620 Lemvig

Tilhørende I/S Bonnesig

Indholdsfortegnelse

1. Telefonnumre
2. Brand og evakuering
3. Overløb af gylle
4. Kemikalie-oliespild
5. Stophaner/hovedafbrydere
6. Strømsvigt
7. Transport af bekæmpelsesmidler

Vedlagt kortmateriale:

Bilag 1: Mølgårdvej 11 – oversigtskort over placering af diverse som olie, brandslukningsudstyr, hovedtavler, stophaner, gylleledninger, tagrender etc.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i på staldkontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret på Bonnesigvej 21.

Følgende punkter er anvist i det vedlagte kortmateriale:

1. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
3. Drænbrønde / regnvandsbrønde / afløb
4. Slukningsmateriel
5. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
6. Fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og borer
7. Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Ejer: Robert Andersen tlf. 2046 7929

Miljømyndighed	kontaktes på telefon: 96 63 11 11
Redningsringen	kontaktes på telefon: 97 82 04 11
Falck	kontaktes på telefon: 70 10 20 31
Brandvæsenet	kontaktes på telefon: 112
Lægevagt	kontaktes på telefon: 70 11 31 31
Landboforeningen	kontaktes på telefon: 96 63 05 44 (Akut Henrik Damgren 20 46 59 28)
Dyrlæge	kontaktes på telefon: 98 51 29 88 / 61 63 79 88
Foderstofforretning	kontaktes på telefon: 33 68 72 50
Elektriker	kontaktes på telefon: 97 86 51 77
Smeden	kontaktes på telefon: 27 89 12 28
VVS	kontaktes på telefon: 60 19 63 00
Maskinstation	kontaktes på telefon: 97 46 84 00
Ventilation	kontaktes på telefon: 72 17 55 55

Ansatte på bedriften:

Marian	tlf. 71 98 92 32
Iulian	tlf. 92 28 47 70
Jens Erik	tlf. 20 76 33 73
Jan	tlf. 61 11 41 51
Jonna	tlf. 22 36 53 55
Brian	tlf. 27 12 22 13

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: **Tilkald brandvæsnet - RING 112**

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand?
- Hvor mange er der af tilskadekomne?
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren Robert Andersen på tlf. **2046 7929**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriels placering er vist på bilag 1

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

Flugtveje for dyr er vist på bilag 1

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere

Teleskoplæsser (findes på Skodborgvej 8 i lade)

Vandslanger/højtryksrensere (I bygning 1,2,3,4,og 5)

Overløb af gylle - instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - **RING 112**

oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Robert Andersen på tlf. **2046 7929**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: **9663 1111**

På Mølgårdvej 11 skal gylleudslip undgås tilløbet til Resen Kær Å, som løber mindre end 100 m sydøst for gyllebeholderne. Overløbet gylle vil samles indenfor jordvolden, der er etableret rundt om gyllebeholderne, og disse vil minimere afstrømning længere ud over markerne. Tilbagepumpning (egen gyllevogn eller maskinstation) til gyllebeholder iværksættes eventuelt sammen med en opdæmning.

Opdæmningen kan evt. suppleres med jord, halmballe ol. afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Teleskoplæsser (findes på Skodborgvej 8)

Gyllevogn og traktor (findes på Skodborgvej 8)

Grus

Sand

Halm (findes på Mølgårdvej 5)

Kemikalie- og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – **RING 112** – oplys

- Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren Robert Andersen på tlf. **2046 7929**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: **9663 1111**

Olietankenes placering er vist på bilag 1

Ved olie – eller kemikaliespild kan skaden begrænses, da der er fast støbt gulv i rummet uden afløb. Evt. spild tørres/suges op.

Kemikalier opbevares ikke på Mølgårdvej 11.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld (findes på Skodborgvej 8)

Sand

Grus

Halmballer (Mølgårdvej 5)

Teleskoplæsser (findes på Skodborgvej 8)

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. Se bilag 1

Vand

Hovedstopphane sidder i den nordlige ende af bygning 8

Elektricitet

El-tavler med automatsikringer sidder i bygningen (bygning 5).

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. 97 42 14 88

På ejendommene er der ved strømafbrydelser:

- Fast alarm
- Nødopluk på ventiltionsanlæg

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.

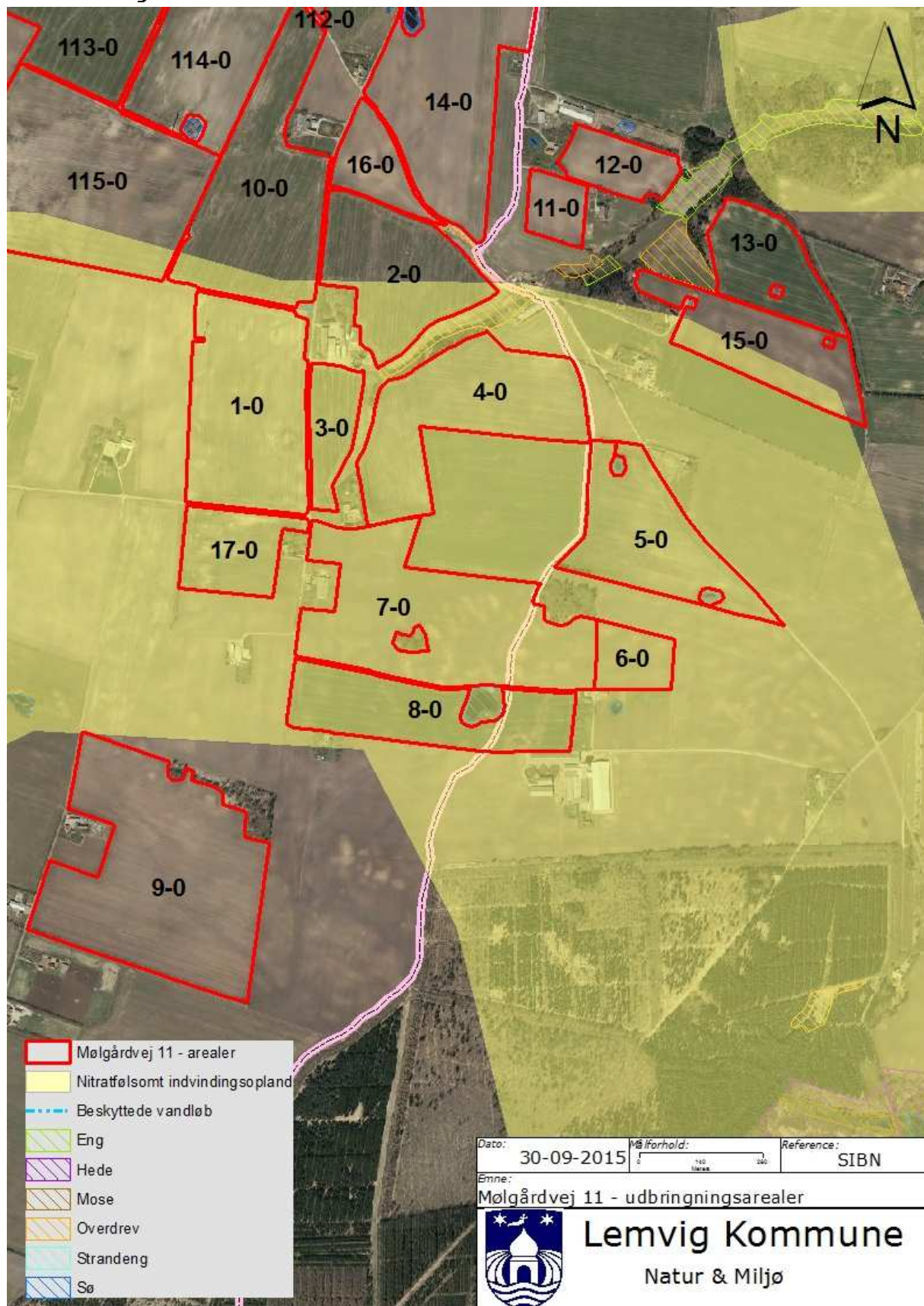
Medbring altid en mobiltelefon således, at det er muligt at hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

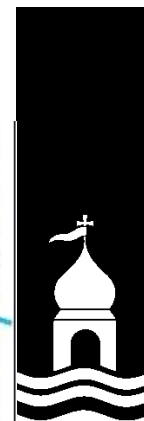
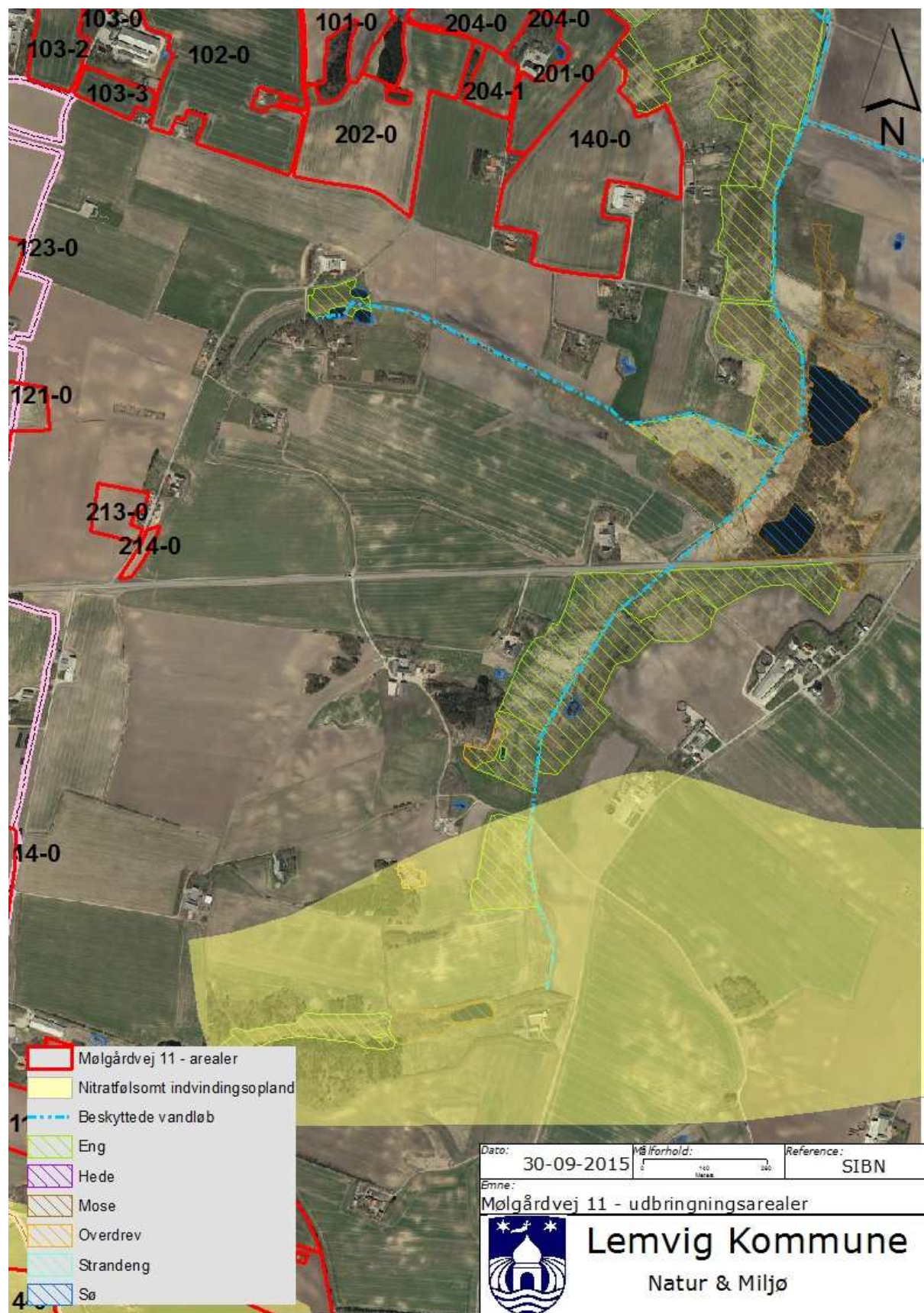
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

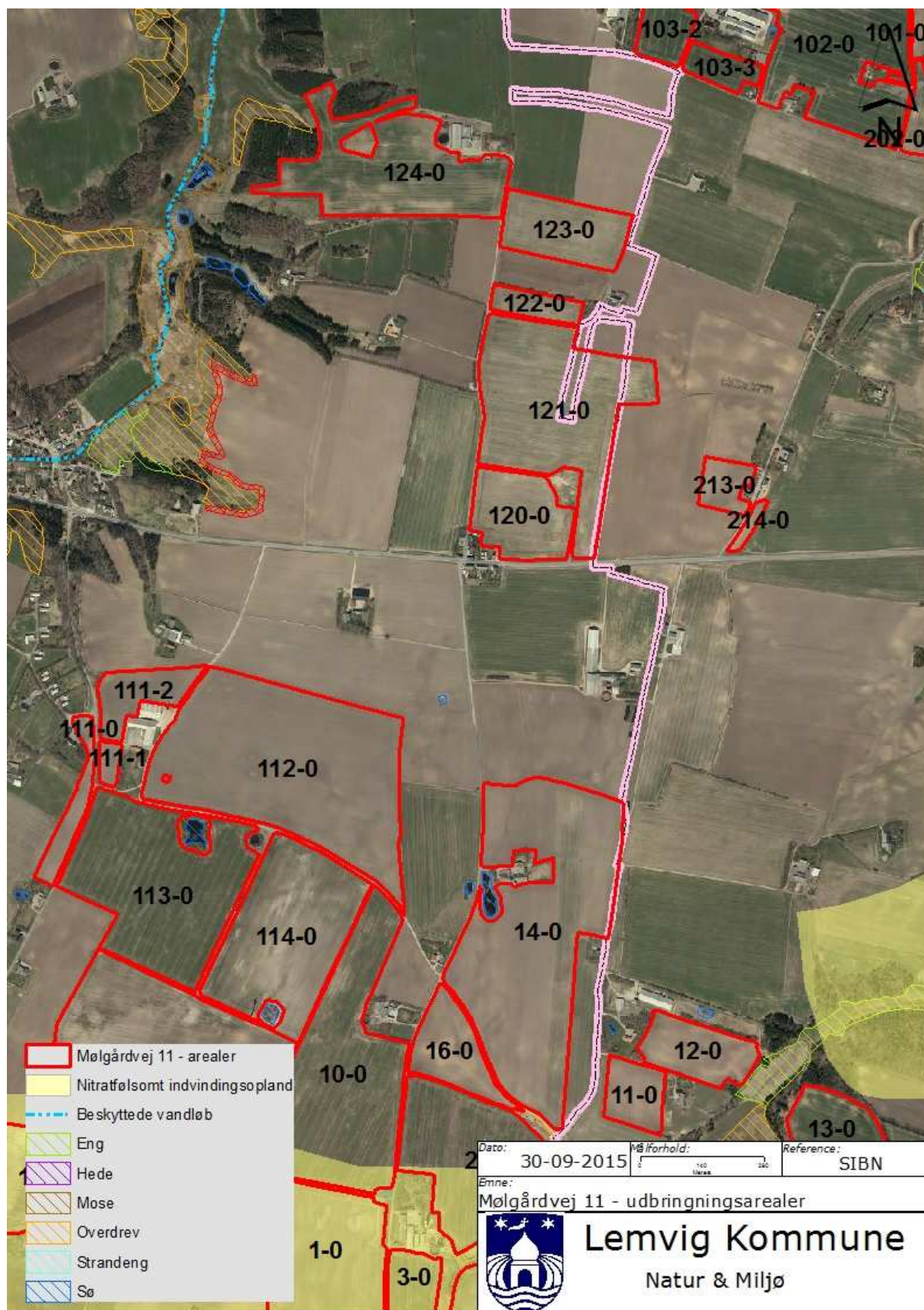

Bilag 8a

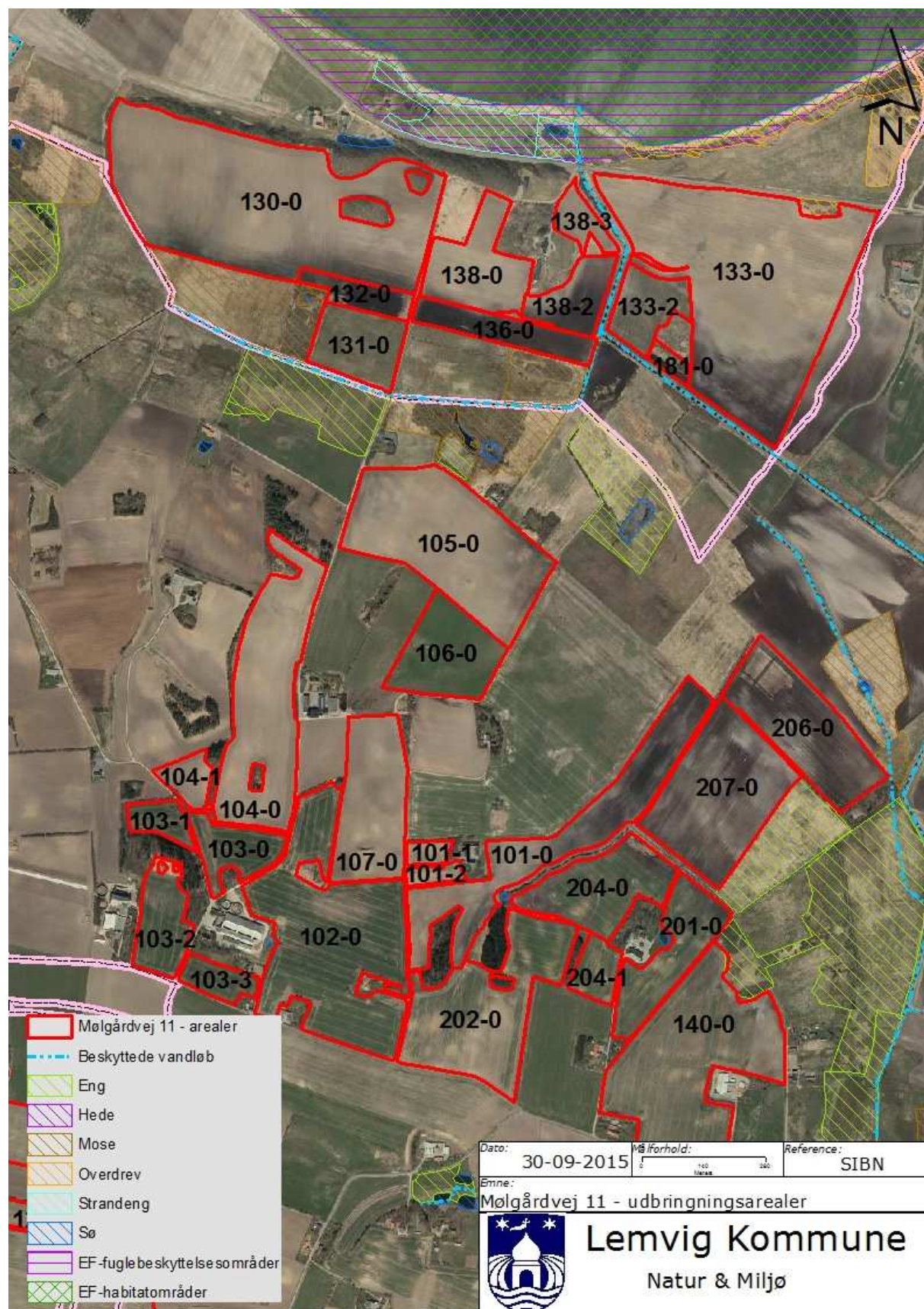

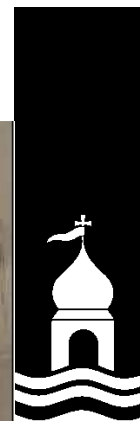
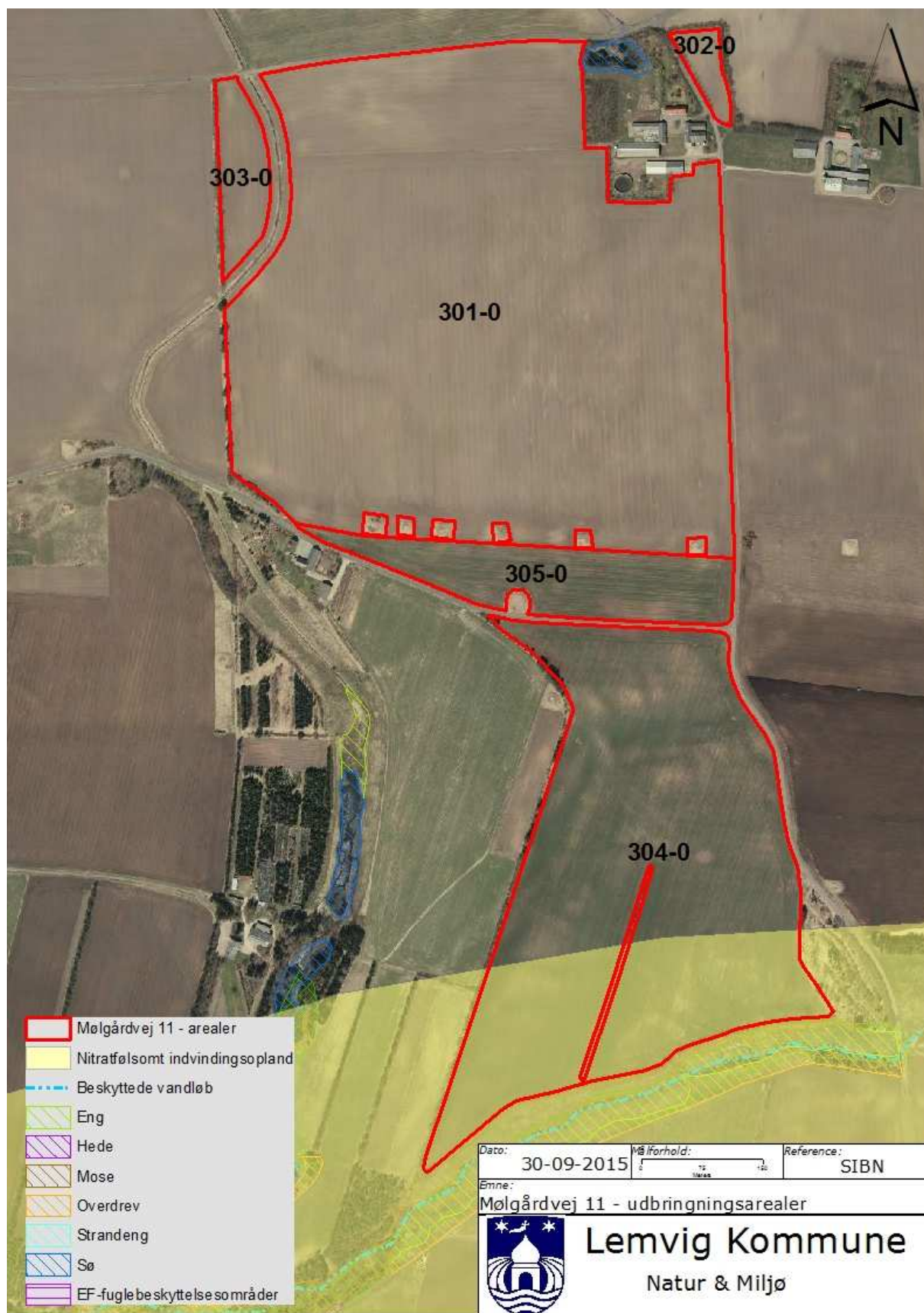

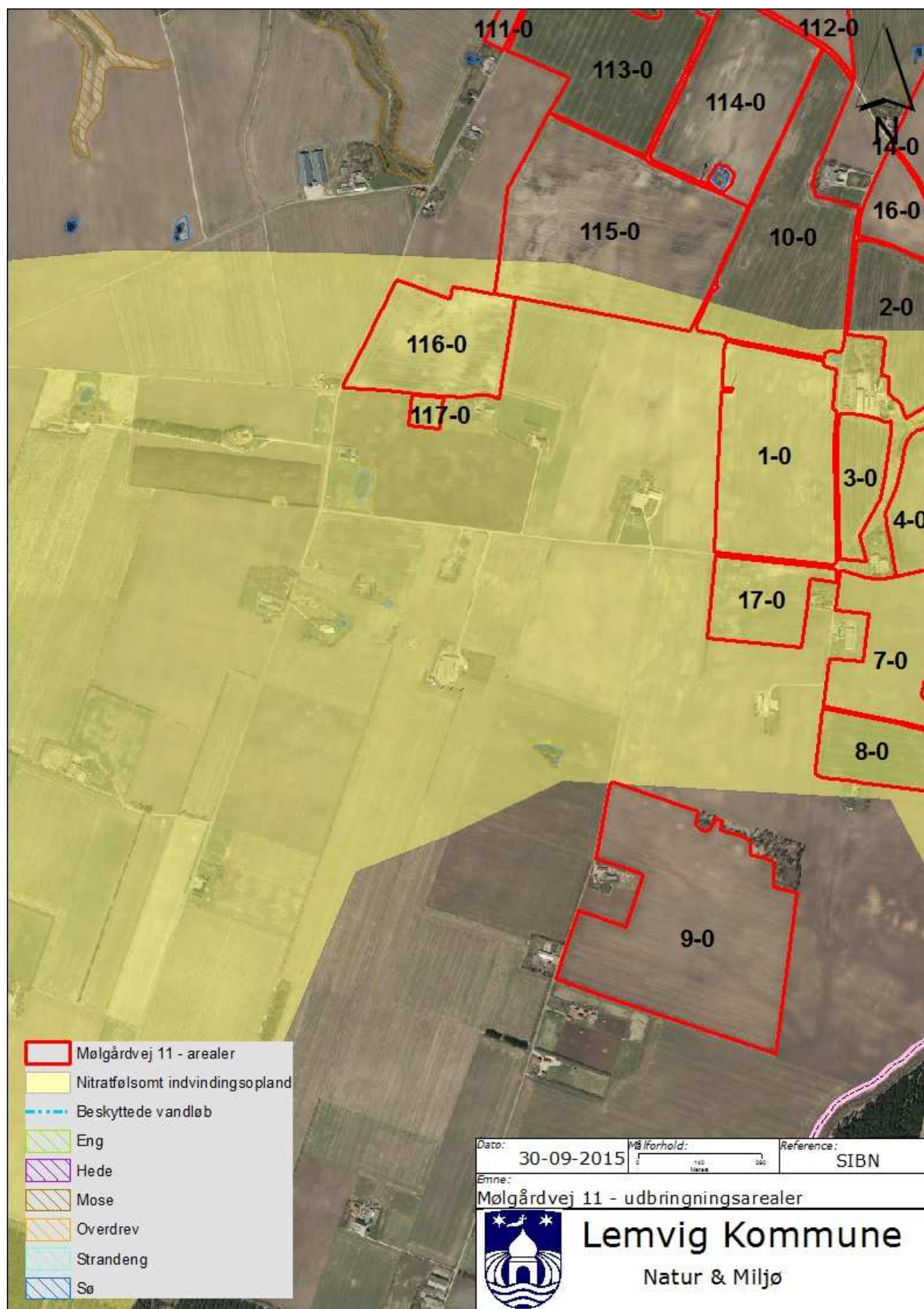

Lemvig Kommune
Natur & Miljø

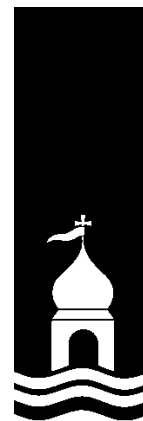

Bilag 8b – arealoversigt fra skema 63 992

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
Total	464,29			12,03	324,58	127,68	94	315,76	30,39	118,15
1-0	12,42	Ja	JB4	0	11,43	0,99	12,42	12,13	0,29	0
2-0	8,88	Ja	JB4	0	8,88	0	3,73	8,88	0	0
3-0	2,99	Ja	JB4	0	2,99	0	2,99	2,99	0	0
4-0	11,44	Ja	JB4	0	11,44	0	11,44	11,44	0	0
5-0	8,72	Ja	JB4	0	8,72	0	8,72	8,72	0	0
6-0	2,38	Nej	JB4	0	2,38	0	2,38	2,38	0	0
7-0	16,27	Ja	JB4	0	16,27	0	16,27	16,27	0	0
8-0	8,43	Ja	JB4	0	8,43	0	8,43	8,43	0	0
9-0	20,04	Nej	JB4	12,03	5,88	2,13	0,01	20,04	0	0
10-0	13,21	Ja	JB4	0	12,24	0,97	2,08	13,21	0	0
11-0	1,87	Ja	JB4	0	1,87	0	0	1,87	0	0
12-0	2,97	Ja	JB4	0	2,97	0	0	2,97	0	0
13-0	5,31	Ja	JB4	0	5,31	0	0	5,31	0	0
14-0	18,29	Ja	JB4	0	18,29	0	0	18,29	0	0
15-0	7,27	Ja	JB4	0	7,27	0	2,46	7,27	0	0
16-0	2,98	Ja	JB4	0	2,98	0	0	2,98	0	0
17-0	4,28	Ja	JB4	0	4,28	0	4,28	4,28	0	0
101-0	8,09	Ja	JB4	0	8,09	0	0	5,24	2,85	0
101-1	0,5	Nej	JB4	0	0,5	0	0	0,5	0	0
101-2	0,51	Nej	JB4	0	0,51	0	0	0,51	0	0
102-0	13,15	Ja	JB4	0	13,15	0	0	13,15	0	0
103-0	2,16	Ja	JB4	0	2,16	0	0	2,16	0	0
103-1	1,05	Ja	JB4	0	1,05	0	0	1,05	0	0
103-2	2,52	Ja	JB4	0	2,52	0	0	2,52	0	0
103-3	1,18	Ja	JB4	0	1,18	0	0	1,18	0	0
104-0	8,98	Ja	JB4	0	8,98	0	0	8,98	0	0
104-1	1,05	Ja	JB4	0	1,05	0	0	1,05	0	0
105-0	10,49	Ja	JB4	0	10,49	0	0	9,71	0,78	0
106-0	4,11	Ja	JB4	0	4,11	0	0	4,11	0	0
107-0	5,43	Ja	JB4	0	5,43	0	0	5,43	0	0
111-0	1,45	Ja	JB5	0	0	1,45	0	0	0	1,45
111-1	0,42	Ja	JB5	0	0	0,42	0	0	0	0,42
111-2	2,15	Ja	JB5	0	0	2,15	0	0	0	2,15
112-0	18,14	Ja	JB5	0	8,55	9,59	0	0	0	18,14
113-0	12,15	Ja	JB5	0	0	12,14	0	0	0	12,15
114-0	9,98	Ja	JB5	0	8,19	1,78	0	0	0	9,98
115-0	18,29	Ja	JB5	0	1	17,29	4,16	0	0	18,29
116-0	7,59	Ja	JB5	0	0	7,59	7,59	0	0	7,59
117-0	0,51	Ja	JB5	0	0,04	0,47	0,51	0	0	0,51
120-0	3,88	Ja	JB5	0	3,88	0	0	0	0	3,88
121-0	11,69	Ja	JB5	0	10,11	1,58	0	0	0	11,69

122-0	1,16	Ja	JB5	0	0,02	1,14	0	0	0	1,16
123-0	3,78	Ja	JB5	0	1,15	2,63	0	0	0	3,78
124-0	9,22	Ja	JB5	0	0	9,22	0	0	0	9,22
130-0	20,04	Ja	JB5	0	19,17	0,87	0	0	2,3	17,74
131-0	3,05	Ja	JB4	0	3,05	0	0	0	3,05	0
132-0	1,42	Ja	JB4	0	1,42	0	0	0	1,42	0
133-0	19,94	Ja	JB4	0	19,94	0	0	18,94	0,99	0
133-2	2,31	Ja	JB4	0	2,31	0	0	1,93	0,38	0
136-0	2,54	Ja	JB4	0	2,54	0	0	0	2,54	0
138-0	3,99	Ja	JB4	0	3,76	0,22	0	3,92	0,06	0
138-2	2,19	Ja	JB4	0	2,19	0	0	1,92	0,27	0
138-3	1,11	Ja	JB4	0	1,11	0	0	0,21	0,9	0
140-0	11,3	Ja	JB4	0	11,3	0	0	11,3	0	0
181-0	0,48	Ja	JB4	0	0,48	0	0	0,06	0,41	0
201-0	3,82	Ja	JB4	0	3,82	0	0	3,82	0	0
202-0	8,3	Ja	JB4	0	8,3	0	0	8,3	0	0
204-0	4,5	Ja	JB4	0	4,5	0	0	4,49	0,01	0
204-1	1,26	Ja	JB4	0	1,26	0	0	1,26	0	0
206-0	6,12	Ja	JB4	0	6,12	0	0	0	6,12	0
207-0	8,02	Ja	JB4	0	8,02	0	0	0	8,02	0
213-0	1,21	Nej	JB4	0	1,21	0	0	1,21	0	0
214-0	0,31	Nej	JB4	0	0,31	0	0	0,31	0	0
301-0	32,05	Ja	JB4	0	0	32,05	0	32,05	0	0
302-0	0,45	Ja	JB4	0	0	0,45	0	0,45	0	0
303-0	1,21	Ja	JB4	0	0	1,21	0	1,21	0	0
304-0	17,85	Nej	JB4	0	0	17,85	6,55	17,85	0	0
305-0	3,48	Nej	JB4	0	0	3,48	0	3,48	0	0

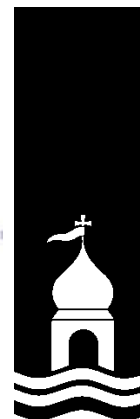
**STRUER
KOMMUNE**

POSTBOKS 19
ØSTERGADE 11-15
7600 STRUER

T: 96 84 84 84
F: 96 84 81 09
E: STRUER@STRUER.DK

WWW.STRUER.DK

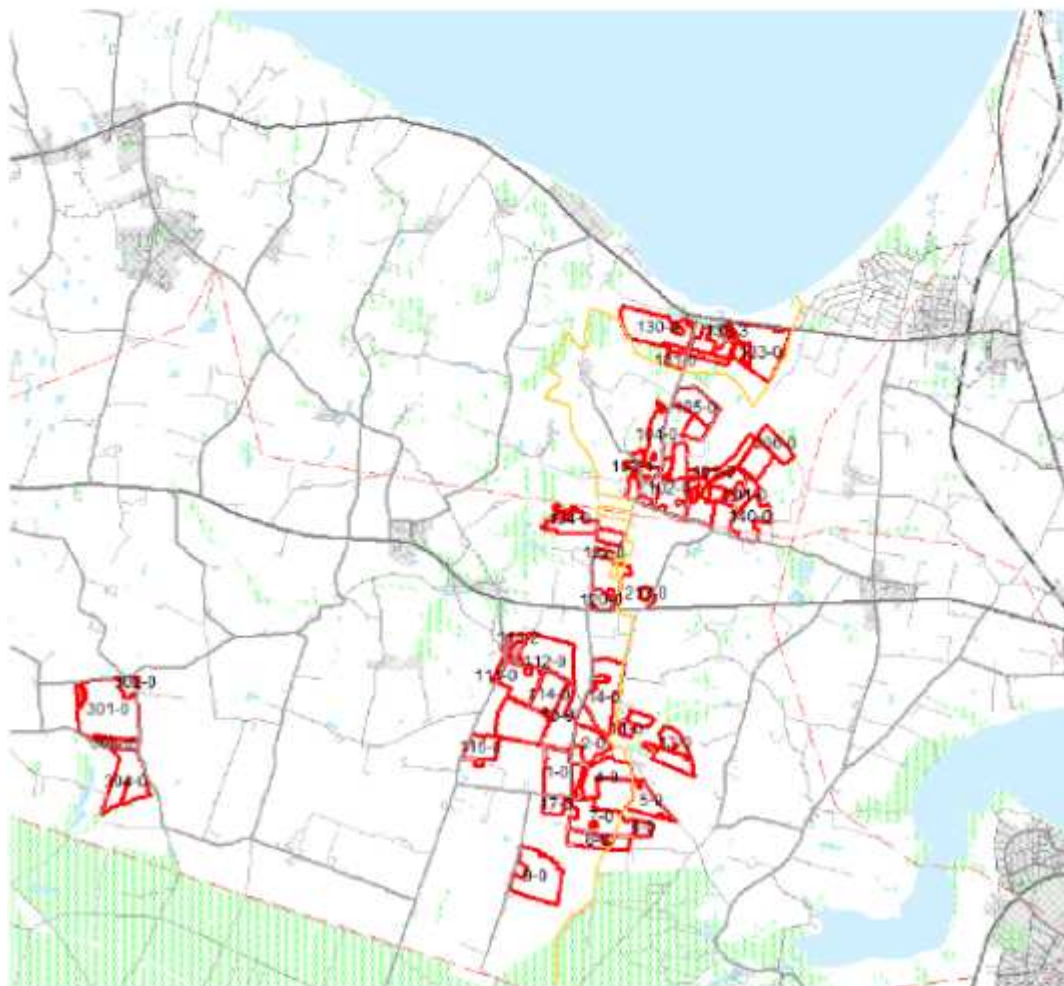
Skabelon nr. 010 - afgørelse, version 1.1

§ 46 udtalelse

Mølgårdvej 11, Lemvig Kommune

vedr. arealer beliggende i Struer Kommune
d. 19. oktober-2015

§ 46 udtalelse vedr. arealer beliggende i Struer Kommune

Lemvig kommune har den 29. september 2015 anmodet Struer Kommune om en udtalelse vedrørende udbringningsarealer tilhørende "Dalgård", Mølgårdvej 11, 7620 Lemvig. Arealerne drives af I/S Bonnesig, Bonnesigvej 21, 7600 Struer. En stor del af arealerne er beliggende i Struer Kommune og skal indgå i en § 12 miljøgodkendelsen for svinebruget på Mølgårdvej 11.

§ 46 udtalelsen vedrører alene udbringningsarealerne 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 11-0, 12-0, 13-0, 15-0, 101-0, 101-1, 101-2, 103-0, 103-1, 103-2, 103-3, 104-0, 104-1, 105-0, 106-0, 107-0, 121-0, 140-0, 201-0, 202-0, 204-0, 204-1, 206-0, 207-0, 213-0 og 214-0 der helt eller delvist er beliggende i Struer Kommune (bilag 1).

Nedenstående er Struer Kommunes faglige vurdering og forslag til vilkår for arealerne til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse jvf. § 46 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹.

Forslag til vilkår

1. Husdyrgødningstyperne må ikke afvige fra det ansøgte og indhold af N og P må ikke overstige det ansøgte (tabel 2).
2. Den udbragte afgassede biomasse skal indregnes i bedriftens godningsregnskab med en udnyttelsesprocent på minimum 81 %.

Drift af arealerne

Hele ejendommens udbringningsareal, i alt 464,29 ha, modtager husdyrgødning svarende til i alt 629,46 DE.

Tabel 2. Sammensætning af husdyrgødning til udbringningsarealer

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Svinegylle	19.253,18	4.722,83	178,56
Afgasset gylle	51.853,73	5.658,82	450,90
I alt	71.106,91	10.381,65	629,46

Der udbringes 1,36 DE/ha på det samlede areal.

Husdyrgødningstypen (tabel 2) må ikke ændres fra det ansøgte, da det er en forudsætning for de beregninger, hvorpå Struer Kommune har vurderet ansøgningen. Den samlede mængde udbragte næringsstoffer må ikke overstige de i tabel 2 angivne kg.

I ansøgningen er oplyst følgende om arealerne:

¹ Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tiladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
5-0	8,72	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	8,72	0,00	8,72	8,72	0,00	0,00	0,00
6-0	2,38	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,38	0,00	2,38	2,38	0,00	0,00	0,00
7-0	16,27	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	16,27	0,00	16,27	16,27	0,00	0,00	0,00
8-0	8,43	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	8,43	0,00	8,43	8,43	0,00	0,00	0,00
11-0	1,87	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	0,00
12-0	2,97	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,97	0,00	0,00	2,97	0,00	0,00	0,00
13-0	5,31	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	5,31	0,00	0,00	5,31	0,00	0,00	0,00
15-0	7,27	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	7,27	0,00	2,46	7,27	0,00	0,00	0,00
101-0	8,09	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	8,09	0,00	0,00	5,24	0,00	2,85	0,00
101-1	0,50	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,50	0,00	0,00	0,00
101-2	0,51	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,51	0,00	0,00	0,00
103-0	2,16	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,16	0,00	0,00	2,16	0,00	0,00	0,00
103-1	1,05	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00
103-2	2,52	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
103-3	1,38	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00
104-0	8,98	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	8,98	0,00	0,00	8,98	0,00	0,00	0,00
104-1	1,05	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00
105-0	10,49	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	10,49	0,00	0,00	9,71	0,00	0,78	0,00
106-0	4,11	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	4,11	0,00	0,00	4,11	0,00	0,00	0,00
107-0	5,43	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	5,43	0,00	0,00	5,43	0,00	0,00	0,00
113-0	12,15	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	12,14	0,00	0,00	0,00	0,00	12,15
114-0	9,98	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	8,19	1,78	0,00	0,00	0,00	0,00	9,98
121-0	11,69	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	10,11	1,58	0,00	0,00	0,00	0,00	11,69
140-0	11,30	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	11,30	0,00	0,00	11,30	0,00	0,00	0,00

201-0	3,82	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00
202-0	8,30	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	8,30	0,00	0,00	8,30	0,00	0,00	0,00
204-0	4,50	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	4,50	0,00	0,00	4,49	0,00	0,01	0,00
204-1	1,26	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	1,26	0,00	0,00	1,26	0,00	0,00	0,00
206-0	6,12	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	6,12	0,00	0,00	0,00	0,00	6,12	0,00
207-0	8,02	Ja	JB4	Nej	54	54	0,00	0,00	8,02	0,00	0,00	0,00	0,00	8,02	0,00

Sædskifte

Da der i ansøgningen er valgt et sædskifte, der svarer til referencesædskiftet, skal der ikke stilles vilkår til dette.

Jordtype

Det er oplyst, at jordtypen er JB4 og JB5. Dette stemmer tildels overens med Struer Kommunes oplysninger, bortset fra markerne 101-0, 201-0, 204-0, 206-0 og 207-0 der er registreret som JB11. Hvilket dog ikke har betydning for vurdering af projektet.

Udbringning af husdyrgødning

Påvirkning af natur med luftbåren ammoniak

Der er som udgangspunkt gjort op med ammoniakpåvirkning fra udbringning gennem husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler. Der er dog særlig fokus på arealer som støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til Natura 2000 områder med kvælstoffølsom natur. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav, udover hvad der følger af husdyrgødningsbekendtgørelsen, om f.eks. nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal på et naturområde er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år. Tre forhold gør sig især gældende og er medtaget i Struer Kommunes konkrete vurdering:

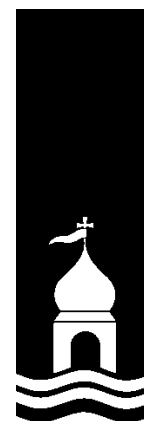
1. Afstand mellem udbringningsarealet og naturområdet
2. Husdyrgødningstype og udbringningsteknologi
3. Udbringningsarealerne størrelse

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi.

Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgroden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab.

Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Nærmeste Natura 2000 område – nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, ligger ca. 730 m nord for arealerne i Struer Kommune.

Alene på grund af afstanden vurderes det at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af området.

Nærmeste naturareal, der er omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven, et overdrev, er beliggende ca. 750 m nord for mark 105-0. Alene på grund af afstanden vurderes det at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af området.

Nærmeste § 3- beskyttet natur er to mindre vandhuller beliggende på mark 5-0. Struer Kommune vurderer, at vandhullerne er tilstrækkeligt beskyttede af de obligatoriske 9 m bræmmer og at vandhullerne ikke er særligt ammoniakfølsomme, hvorfor de ikke vil blive påvirkede af projektet.

Det vurderes, at det ikke vil være nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen af husdyrgødning, dog bør det inddrages i godkendelsen, at udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses.

Struer Kommune vurderer at udbringningsarealerne ikke ligger tæt på yngle eller rasteområder for bilag IV-arter, derfor vurderes det, at disse arters levesteder ikke vil blive påvirket.

Tæt på mark 105-0, 140-0, 201-0, 206-0 og 207-0 ligger flere mindre, ammoniakfølsomme naturområder, som er § 3 beskyttet eng, overdrev og mose.

Ammoniakbaggrundsbelastningen er på 16-17 kg N/ha/år i området. Tålegrænsen for overdrev og mose (fattigkær og rigkær) er på 10-25 kg N/ha/år. Tålegrænsen for ferske enge er 15-25 kg N/ha/år.

Struer Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning ikke vil give anledning til en ammoniakdeposition, hvor tålegrænsen overskrides. På baggrund heraf er det Struer Kommunes vurdering, at udbringningen af husdyrgødning ikke vil give anledning til en tilstandsændring i naturområderne.

Da de tættest beliggende naturarealer ikke ligger indenfor et Natura 2000 område, eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, er det Struer Kommunes vurdering at det ikke vil være nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen af husdyrgødningen.

Bedste anvendelige teknik

BAT (bedst tilgængelig teknik) i forhold til udbringning er ligeledes at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, eventuelle skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse og dyrkningsmetoder. Det er BAT, at den udbragte husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens godskningsbehov.

Struer Kommune vurderer, at bedriften lever op til BAT hvis husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om udbringning er overholdt og hvis de lovpligtige mark- og godtningsplaner, godtningsregnskaber eller tilsvarende bliver udarbejdet.

Afstande til byzone, sommerhusområder og områder i landzone der ved lokalplan er udlagt til boligområder

Husdyrgødning og afgasset biomasse må ikke udbringes på lordage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Ingen af udbringningsarealerne i Struer Kommune ligger nærmere end 200 meter til de ovenfor nævnte områder.

Overfladevand

Alle arealerne ligger i oplandet til Nissum Bredning.

Struer Kommune har forudsat at Lemvig Kommune medtager arealerne i en samlet beregning og vurdering af bedriftens udledning af næringsstoffer til ovennævnte vandopland.

Mark 101-0, 106-0 og 107-0 grænser op til randzonebærende vandløb.

Fosfor – konkret vurdering

Arealerne er vurderet i relation til risikoen for brinkerosion og overfladeafstrømning ved grofter, vandløb og søer.

Udbringningsarealerne afvander til Limfjorden, Nissum Bredning, som er Natura 2000 vandområde, der er overbelastet af fosfor. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og groftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er i ansøgningen oplyst at de fleste arealer er drænedede. Der er lavbundsarealer på markerne 101-0, 106-0 og 107-0.

Da ansøgningen viser, at der kun er et meget lille fosforoverskud på 2,6 kg P/ha/år, er der ikke foretaget yderligere konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning af fosfor.

Samlet vurdering med hensyn til overfladevand

Struer Kommune forudsætter at Lemvig Kommune foretager en samlet vurdering med hensyn til overfladevand.

Grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er rettet mod nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark 5-0, 6-0, 7-0, 8-0 og en lille del af mark 15-0 ligger indenfor et indvindingsområde, der er udpeget som indsatsområde med hensyn til nitrat. Derfor må der ikke ske en merudvaskning af nitrat og udvaskningen må ikke overstige planteavlensniveau. Alle arealerne ligger indenfor "Indsatsplan i og nord for Klosterhede Plantage". Af indsatsplanen fremgår det, at udvaskningen ikke må overstige planteavlensniveau på de arealer der ligger indenfor indsatsområde for nitrat. Ifølge indsatsplanen skal der derfor foreligge beregninger af udvaskningen af nitrat til grundvand fra de arealer der ligger inden for NFI-områderne samt indvindingsoplandene.

Det er oplyst, at udvaskningen til grundvand er faldende og er beregnet til 49 mg N/ha, som i den konkrete sag svarer til er den beregnede udvaskning fra et plantebrug. Betingelserne i indsatsplanen er derfor overholdt.

Bilag IV arter

Internationalt beskyttede arter (Habitatdirektivets bilag IV-arter)

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Struer kommune:

- spidsnudet fro
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder

- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer kommune er ikke bekendt med tilstedeværelse af bilag IV-arter på eller umiddelbart op til udspretningsarealerne og vurderer, at de ikke vil blive negativt påvirkede af projektet, idet der ikke ændres på driftsformen.

Samlet vurderes det, at forpligtelse til at varetage beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder og arter tilgodeses gennem de generelle vilkår til driften, som stilles i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Driften vurderes ikke at ændre på internationale naturbeskyttelsesområdernes gunstige bevaringstilstand hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter.

I øvrigt forventer Struer Kommune at Lemvig Kommune medtager arealerne i Struer Kommune i den samlede vurdering af projektets påvirkning af Natura 2000 områder.

Landskab og kulturmiljø

Flere steder grænser markerne op til beskyttede diger. Og på mark 13-0 og 15-0 er der registreret fredede fortidsminder på markerne.

Digerne er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Struer Kommunes samlede vurdering

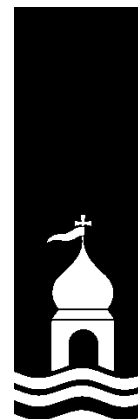
Struer Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik, og at arealerne kan drives uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Arealdriftens forenelighed med naturområdernes sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende er det vurderet, at områdets integritet ikke odelægges af landbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer Struer Kommune, at den ansøgte mængde husdyrgødning kan udbringes på de beskrevne arealer, og at de kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, hvis vilkårene overholdes.

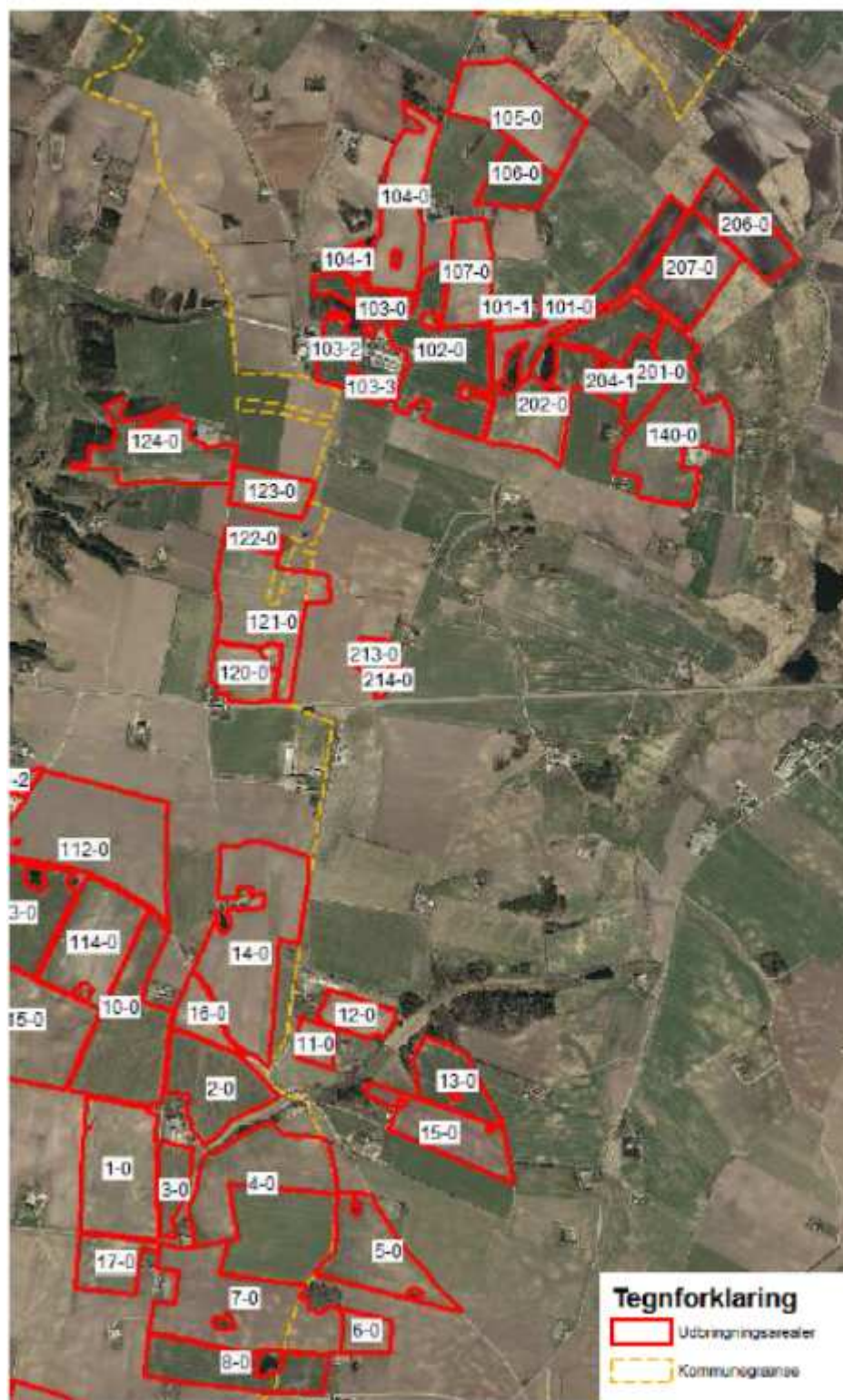
På Struer Kommunes vegne

Kristian Iversen
Landbrugsgruppen

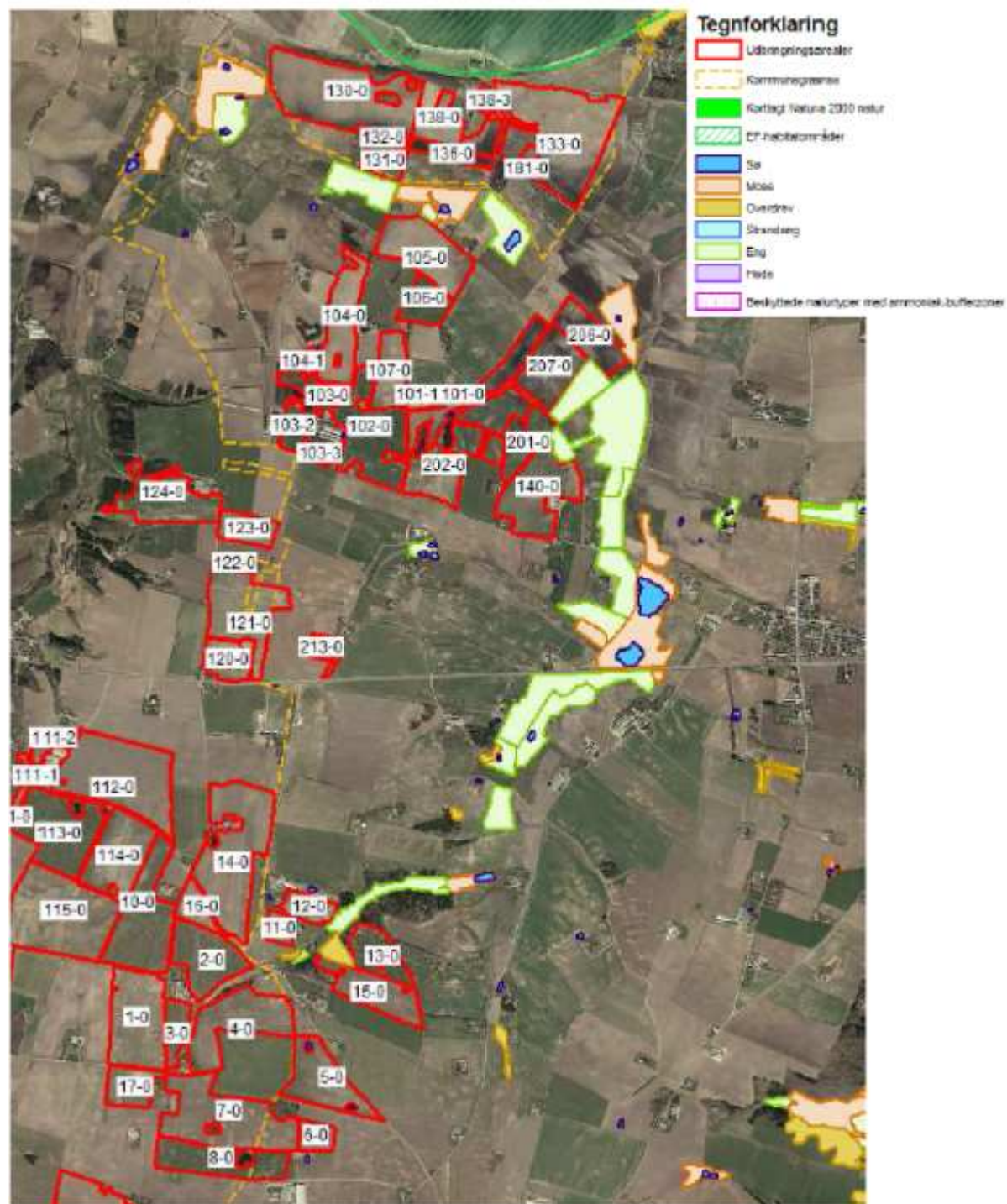

Bilag 1. Arealer beliggende i Struer Kommune

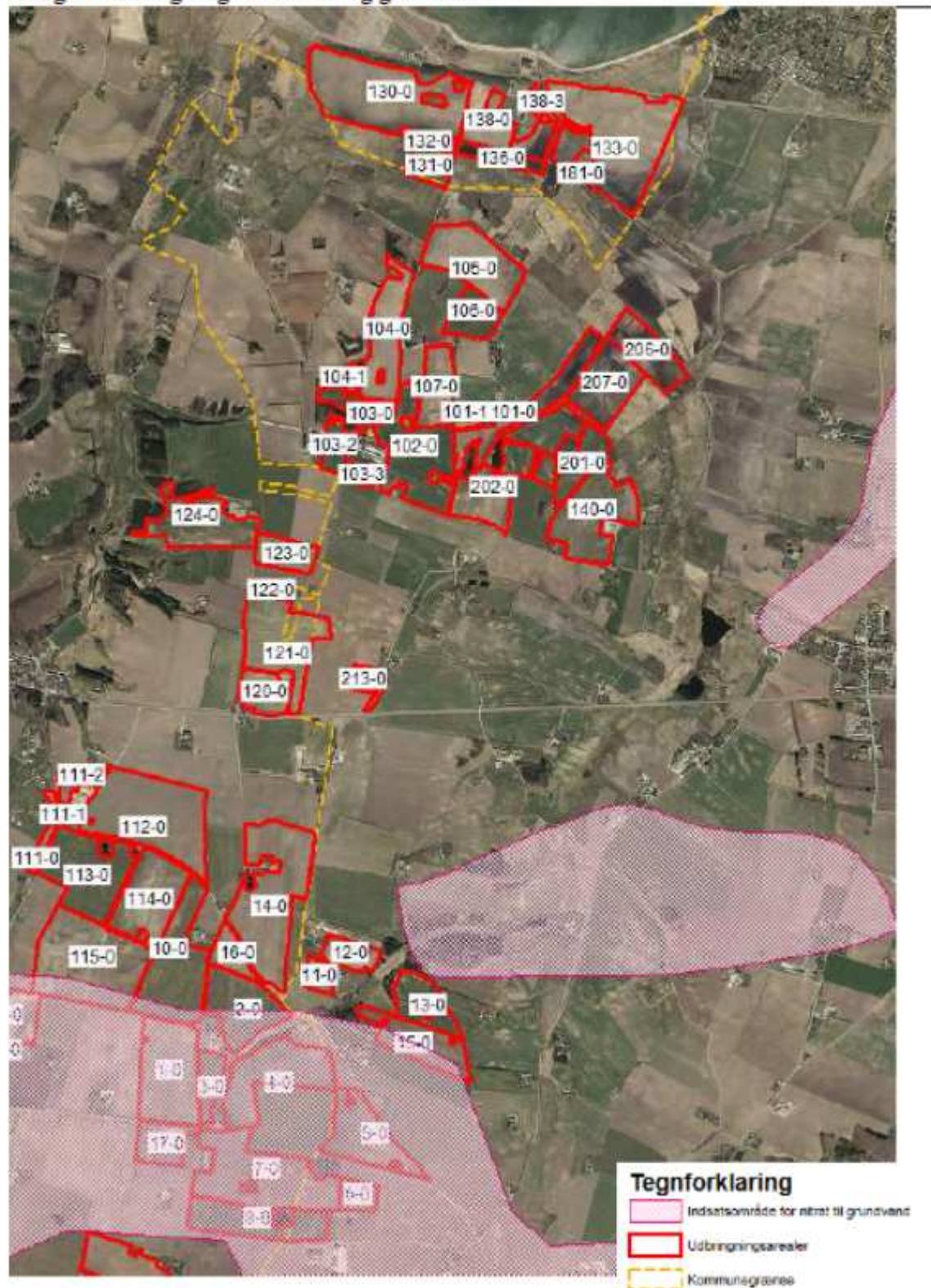

Bilag 2 Udbringningsarealerne og beskyttet natur

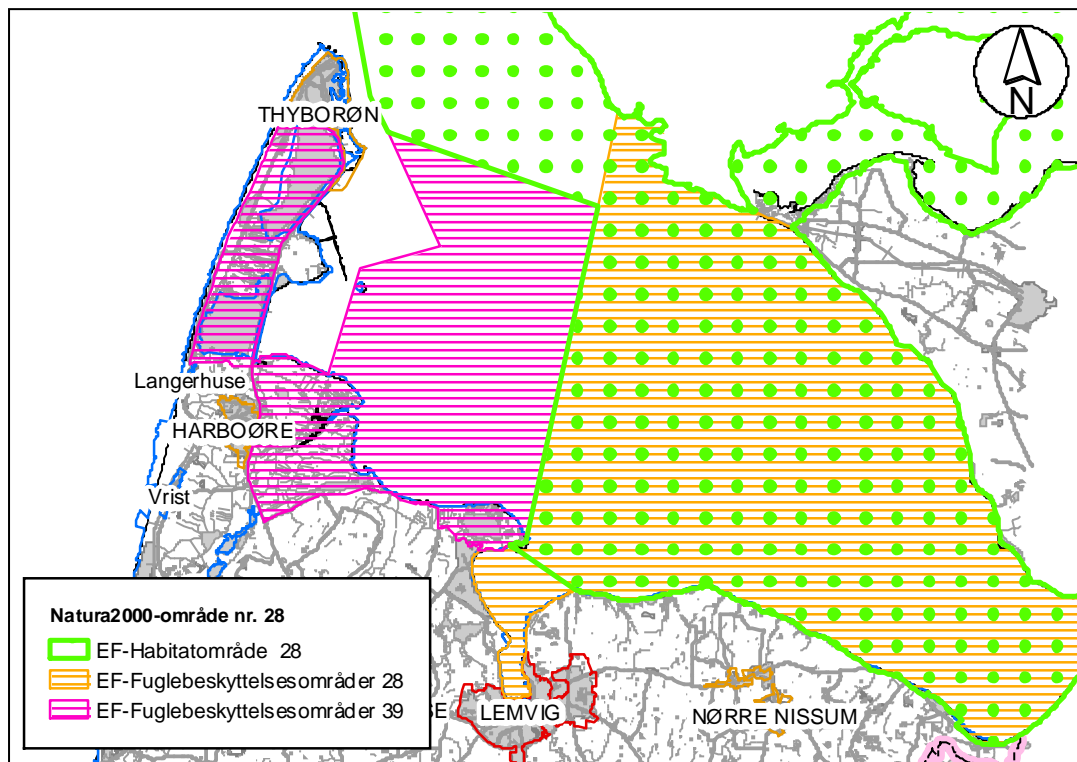

Bilag 3 Udbringingsarealerne og grundvand

Bilag 10**Natura 2000 område nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø**

Natura-2000 område nr. 28 omfatter i alt 0933.165 ha hav og landarealer og udgøres af 4 EF-fuglebeskyttelsesområder (F23, F27, F28 og F39) samt 1 EF-habitatområde (H28).

Figur 1: Natura 2000 område nr. 28

Området består af flere store marine delområder bl.a. Nissum Bredning, og består af lavvandede grunde mod vest, samt Limfjordens dybeste område Oddesund mod øst. Midt i området ligger den beskyttede og lavvandede Skibsted Fjord, og længst mod nordøst ligger det vidt forgrenede farvand omkring Agerø. Længst mod vest ligger på Agger og Harboøre Tange en række kystlaguner, som er meget vigtige levesteder for fugle. Strandenge, strandvolde og strandoverdrev dominerer den terrestriske del af området. Langs skræntfoden og i Dover Kil området findes de fleste af områdets værdifulde kildevæld og rigkær, mens områdets klittyper findes på Agger Tange.

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af stor betydning. Således forekommer en meget stor del af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige levesteder for de truede fuglearter alm. ryle og brushane. Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for lysbuget knortegås. Lagunesøerne på Agger og Harboøre tange

er vigtige ynglepladser for især alm. ryle, brushane, klyde og hav- og dværgterne. Tangerne huser desuden væsentlige trækbestande af flere fuglearter. Dertil kommer, at flere af Natura 2000-områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter. Dover Kil området er unikt i kraft af sine store sammenhængende, men heterogene arealer med habitatnatur. Blandt Kilens vigtigste naturtyper er de store miksføremster af kildevæld og rigkær, der rummer flere naturperler med meget varieret flora karakteristisk for naturtyperne. Gul stenbræk, blank seglmos og piberensermos er arter som er eller har været kendt fra området og som på landsplan er meget sjældne. Odder er i dag vidt udbredt i området. Den vestlige del af Nissum Bredning er mindre sårbart Natura 2000 område, mens den østlige del – habitatområdet – er meget sårbar.

EF-habitatområde H28

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

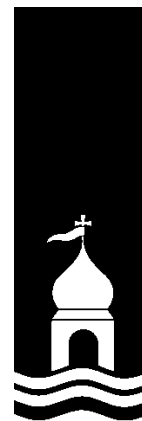
Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H28:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. H28			
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	* Klithede (2140)	
	Vadeflade (1140)	Havtomklit (2160)	
	* Lagune (1150)	Gråsklit (2170)	
	Bugt (1160)	Klitlavning (2190)	
	Rev (1170)	Næringsrig sø (3150)	
	Strandvold med enårige planter (1210)	Vandløb (3260)	
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Tør hede (4030)	
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Kalkoverdrev (6210)	
	Strandeng (1330)	* Surt overdrev (6230)	
	Forklit (2110)	Hængesæk (7140)	
	Hvid klit (2120)	* Kildevæld (7220)	
	* Grågrøn klit (2130)	Rigkær (7230)	
	Arter:	Stavsild (1103)	Spættet sæl (1365)
		Stor vandsalamander (1166)	Blank seglmos (1393)
		Odder (1355)	Gul stenbræk (1528)

De særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*). Tallet i parentes er internationale numre.

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 28 (Nissum Bredning)

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

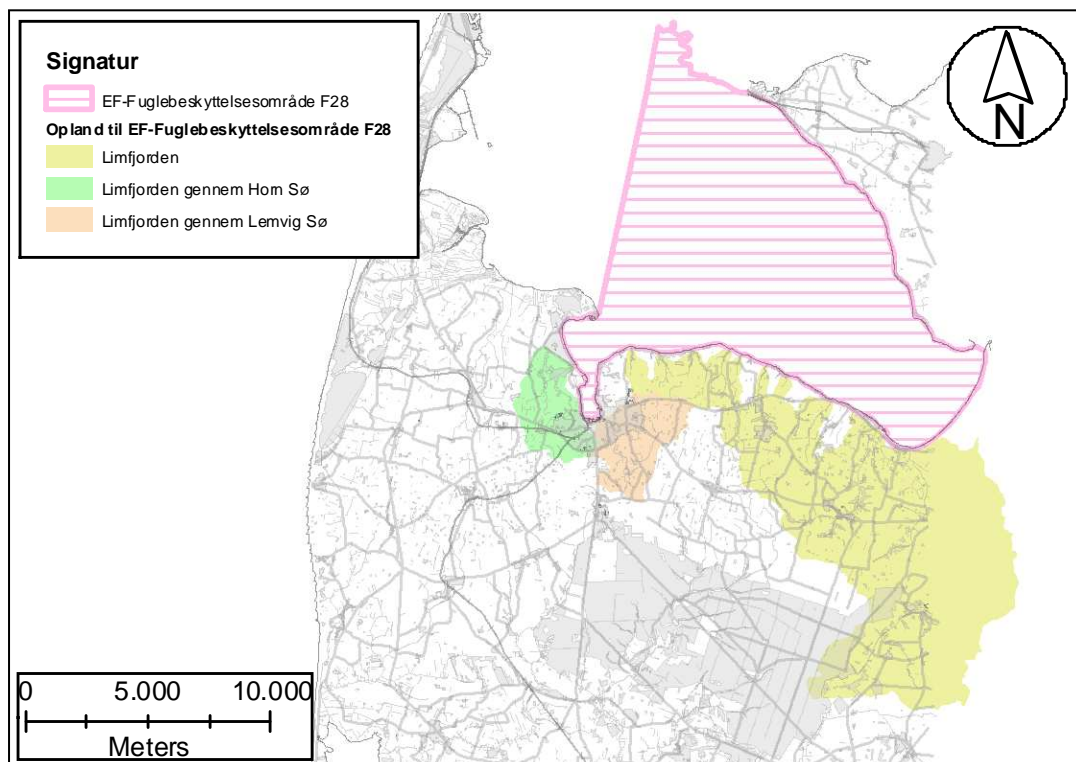
De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F28 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. F28		
Fugle:	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydnende antal.

Figur 2: Fuglebeskyttelsesområde F28 og opland

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 39 (Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller sø)

Udpegningsarterne for F39 er listet nedenfor:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 39F		
Fugle:	Sangsvane (T)	Almindelig ryle (Y)
	Kortnæbbet gås (T)	Brushane (Y)
	Bramgås (T)	Fjordterne (Y)
	Lysbuget knortegås (T)	Dværgrterne (Y)
	Klyde (Y/T)	Mosehornugle (Y)
	Hvidbrystet præstekrave (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydeligt antal.

Trusler for område nr. 28 (habitat og fuglebeskyttelsesområder)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Eutrofiering af vandområder, bl.a. lagunesøerne på Agger Tange, er af samme årsag en trussel for områdets rastende ænder, hvinand, pibeand, krikand og spidsand.

På det terrestriske plan er en række naturarealer samt mulige levesteder for gul stenbræk og blank seglmos truet af randpåvirkning med næringsstofbelastning fra tilstødende dyrkede arealer samt af næringsstofbelastning fra luften. Den luftbårne kvælstofdeposition alene overskrider den nedre tålegrænse⁵ (10 kg N/ha/år) for størstedelen af naturtyperne og arterne.

- Pesticider og gifte i form af en række miljøfarlige stoffer udgør en trussel for både de marine og terrestriske naturarealer og arter.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og arter. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer er især en stor trussel for de ynglende vadefugle alm. ryle, klyde og brushane, men tilgroning er også en trussel mod mange trækfugle, fordi fourageringsmulighederne forringes. Tilgroning er ofte et resultat af eutrofiering.
- Uhensigtsmæssig hydrologi. Uhensigtsmæssig slusepraksis, dræning og grøftning er skyld i form udtørring og ustabil vandstand på de våde naturtyper. Udtørring er en trussel mod naturtypen samt mod fuglenes fourageringsarealer og redepladser.

Især for de ynglende vadefugle klyde, alm. ryle og brushane er periodiske problemer med for lav og for ustabil vandstand

⁵ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

på engarealer og lagunesøer en trussel, da det fører til udtørring af fuglenes fourageringsarealer og redepladser. For de trækkende fugle krikand, spidsand og pibeand kan ændret vandstand i fourageringsområderne ligeledes være problematisk, idet deres fødegrundlag herved påvirkes.

- Hindring af landskabsdynamik som følge af anlæg ved Agger Tange er en trussel mod forklit og hvid klit i området, idet naturtypernes naturlige dynamik påvirkes.
- Invasive arter, der udkonkurrerer den naturlige vegetation både på de marine og terrestriske (især bjerg- og klitfyr samt rynket rose) naturtyper.
- Forstyrrelser af fugleliv. Især terner og vadefugle generes i yngleperioden af rekreative aktiviteter og løse hunde.
- Prædation på ynglesteder fra bl.a. ræve, rotter, krager, store måger og mink udgør en alvorlig trussel mod især de jordrugende vadefugle og terner, idet prædatorerne æder fuglenes æg og unger.
Jagt er en trussel for især områdets rastende ænder, pibeand, spidsand, krikand og for kortnæbbet gås og lysbuget knortegås.
Fiskeri i alle former er en trussel for de marine naturtyper og arter.

Målsætning

Det overordnede mål for Natura 2000-området er, at naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget opnår gunstig bevaringsstatus.

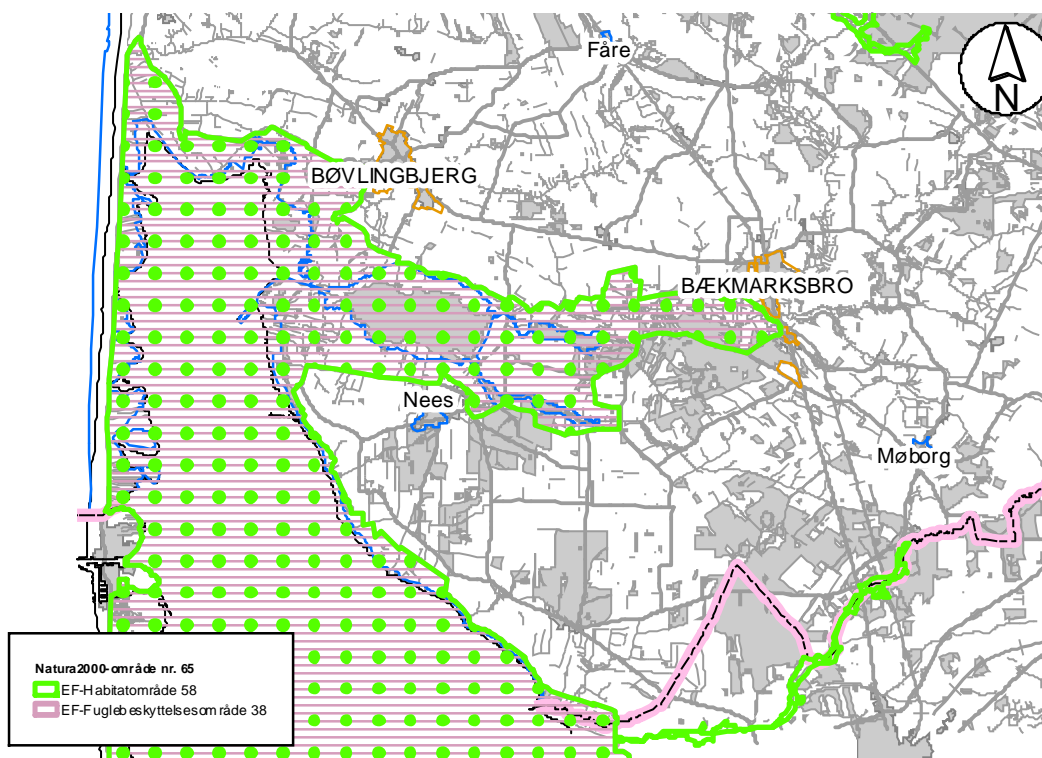
Målet er, at områdets hav- og kystnatur udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling og reetablering af de hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, med velegnede, udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt havpattedyr. De i området arealmæssigt dominerende marine naturtyper samt søer og laguner sikres. De i biogeografisk henseende vidstrakte strandenge sikres ligeledes.

Fuglebeskyttelsesområderne sikres som vigtige, velegnede levesteder for ansvarsarter samt for truede eller sjældne ynglefugle. Kystskrænterne med fine overdrev og klitter sikres. Doverkil sikres som karakteristisk landskabselement i området med meget fine kildevæld og rigkær.

Beskrivelse af Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 omfatter 10.967 ha (6430 ha fjord, 4.537 ha land) og udgøres af 1 EF-fuglebeskyttelsesområde (F38) samt 1 EF-habitatområde (H58).

Natura 2000 område nr. 65

Nissum Fjord ligger som en lavvandet brakvandslagune bag den smalle klittange, Bøvling Klit. Fjorden er opdelt i tre bassiner, Ydre Fjorde (Yder Fjord og Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog, der afviger i økologiske kår og biologi. Ved Torsminde har Nissum Fjord forbindelse til Nordsøen via en sluse. Området nord for Torsminde fremtræder i dag som en mosaik af saltpåvirkede eller ferske græsningsarealer, høslæt-arealer samt ubenyttede områder, der henligger med højt græs, rørskov eller strandrørsump. Langs fjordens nord- og østside findes rørsump og strandrørsump i varierende bredde hvor især tagrør og strandkogleaks indgår. Indfjorden og Felsted Kog er omgivet af udstrakte rørskove. Fjanne Grønne, syd for Torsminde, består af strandeng, strandrørsump og strandoverdrev. Området indeholder også mindre partier med klitnatur øst for Torsmindevejen hvor vejen gennemskærer nogle af de østligste klittunger af Bøvling Klit. Mere klitnatur findes forskellige steder mellem Nørre Fjand og Felsted Odde samt på Fjandø i forbindelse med gamle strandvoldsdannelser. Ved Nørre Fjand ligger også et mindre hedeareal med både våd og tør hede. Syd for Bøvlingbjerg ligger fire søer, Indfjorden, Tangsø, Byn og Søndersund. omgivet af ferske enge og rørsump. De fire søer huser i danske sammenhænge en meget artsrig undervandsflora.

Området ved Nissum Fjord er udpeget for at beskytte naturværdier hvor de væsentligste er selve lagunen, de omgivende strandenge og områ-

dets forskellige søtyper. Endvidere er formålet at beskytte levesteder for en lang række arter, hvor de truede arter plettet rørvagtel, almindelig ryle, brushane, splitterne, dværgterne og vandranke er de vigtigste.

Hertil rummer området en række forskellige naturtyper med mere begrænset udbredelse, f. eks klitnaturtyper, vandløb, overdrev og skovnatur. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget for en lang række af yngle- og trækfugle.

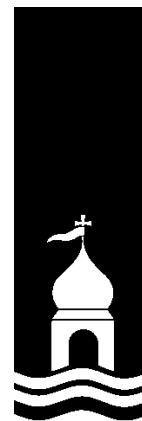
Nissum Bredning er sårbart Natura 2000 område.

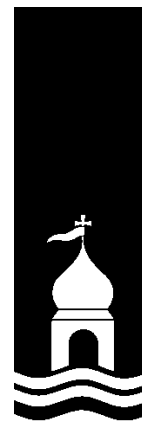
EF-habitatområde H58

I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de forskellige naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for.

Herunder er listet de specifikke naturtyper og arter der udgør udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdeområder nr. H58. Det foranstillede tal er artens/typens internationale nummer og de særligt truede naturtyper og arter på europæisk plan (såkaldt prioriterede) er angivet med stjerne (*):

- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)
- 1103 Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1106 Laks (*Salmo salar*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1831 Vandranke (*Lurionium natans*)
- 1150 * Kystlaguner og strandsøer
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
- 2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
- 2160 Kystklitter med havtorn
- 2190 Fugtige klitlavninger
- 2310 Indlandsklitter med lyng og visse
- 2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
- 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
- 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
- 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 7230 Rigkær
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

EF-Fuglebeskyttelsesområde F 38

Grundlaget for disse fuglebeskyttelsesområder er fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979, der har som formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Udpegningsarterne skal være angivet på EF-fuglebeskyttelsesdirektivet bilag 1, jf. artikel 4, stk. 1 eller artikel 4, stk. 2.

De enkelte EF-fuglebeskyttelsesområder er udpeget for at beskytte en række specifikke fuglearter samt disses levesteder (jf. udpegningsgrundlaget). Fælles for fuglearterne er, at de tilhører én af to kategorier:

1. De er truede, følsomme overfor ændringer af levesteder, sjældne eller særligt opmærksomhedskrævende på anden måde.
2. De er regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter i antal af international eller national betydning.

Udpegningsarterne for F38 er listet nedenfor:

(artikel 4, stk. 1)

Rørdrum, Ynglefugl

Pibesvane, Trækfugl

Sangsvane, Trækfugl

Bramgås, Trækfugl

Rørhøg, Ynglefugl

Plettet rørvagtel, Ynglefugl

Klyde, Yngle- og trækfugl

Hvidbrystet præstekrave, Ynglefugl

Pomeransfugl, Trækfugl

Engryle, Ynglefugl

Brushane, Ynglefugl

Lille kobbersneppe, Trækfugl

Splitterne, Ynglefugl
Fjordterne, Ynglefugl
Havterne, Ynglefugl
Dværgterne, Ynglefugl

(artikel 4, stk. 2)

Knopsvane, Trækfugl
Kortnæbbet gås, Trækfugl
Lysbuget knortegås, Trækfugl
Pibeand, Trækfugl
Krikand, Trækfugl
Spidsand, Trækfugl
Toppet skallesluger, Trækfugl
Stor skallesluger, Trækfugl

Trusler for område nr. 65 (habitat og fuglebeskyttelsesområde)

- Naturarealerne bliver for små og for isolerede pga. tilgroning, afvanding, tilplantning og opdyrkning og der mangler spredningsmuligheder for arterne.
- Næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering. Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn er påvirket af næringsstoffer fra oplandet og/eller fosfor (også fra oplandet) frigivet fra søbunden. Nissum Fjords tre bassiner er påvirket af store tilledninger af næringsstoffer fra oplandet især Felsted Kog bassinet, hvor Storåen har sit udløb. På grund af den øgede belastning med næringsstoffer er ålegræssets udbredelse kraftigt reduceret fra starten af 1960'erne til i dag.
- Belastning med organisk stof. Damhus Å er belastet med organisk stof.
- Miljøfarlige/forurenende stoffer. Der er konstateret forekomster af pesticider og andre stoffer som kan være problematiske i forhold til påvirkning af økosystemet i Felsted Kog og i Mellem Fjord.
- Tilgroning er både en trussel for naturtyperne og deres vegetation men også for de mange trækfugle hvis fourageringsmuligheder forringes.
- U hensigtsmæssig hydrologi. I Nissum Fjord er en slusefjord og slusepraksis har stor indflydelse på saltholdigheden og vandstanden i fjorden. I vinterhalvåret er saltholdigheden typisk meget lav grundet stor vandtilførsel fra Storåen. Saltholdighedsforholdene er afgørende for planternes udbredelse i fjorden, og store udsving kan være kritiske for planterne. Specielt strandengene er afhængige af saltvandspåvirkning,

og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor i nogen grad til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller krav til vandstandsforhold, og nogle arter stiller krav til forholdsvis lav saltholdighed på ynglepladserne. Derudover er der udtørring som følge af dræning og grøftning, der udgør især en trussel mod forekomsterne af strandenge og ferske enge og påvirker dels naturtypernes tilstand samt deres kvalitet som levested og yngleplads for mange af udpegningsgrundlagets fuglearter.

- Luftbåren deposition af kvælstof overskrider laveste tålegrænse⁶ (10 kg N/ha/år) for alle terrestriske naturtyper i området. Højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) er overskredet for mindre arealer med sure overdrev og grå/grøn klit. For Visse-indlandsklit, græs-indlandsklit, tør hede og elle-askeskov og skovbevokset tørvemose er højeste tålegrænse (20 kg N/ha/år) overskredet for hele arealet. Det samme gør sig gældende for de to sø naturtyper: søbred med småarter og kransnålalge-sø (maks. 10 kg N/ha/år).
- U hensigtsmæssig drift. Intensiv skovdrift kan medføre, at områdets meget beskedne arealer med skovnaturtyper forringes eller ødelægges.
- Invasive arter der udkonkurrerer den naturlige vegetation. Især bjerg-fyr er konstateret på flere klitnaturtyper samt på våd og tør hede.
- Fysisk påvirkning. Som en følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mange af vandløbene inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold. Rørdrum og i mindre grad rørhøg og plettet rørvagtel er afhængig af større forekomster af gamle rør i rørsumpen, således at rørhøst eller anden arealmæssig begrænsning af større sammenhængende rørskove kan skade arternes ynglemuligheder.
- Prædation fra især ræv og mink (især på de jordrugende vadefugle og terner). Skarv udgør en trussel for laksebestanden, fordi de jager smolten, når den vandrer fra Storåen til fjorden.

Målsætning

Den store kystlagune Nissum Fjord og de omgivende strandenge karakteriserer i Natura 2000-området. Herudover indgår der flere større søer som vigtige landskabselementer. Nissum Fjords tre bassiner (Yder Fjord, Mellem Fjord og Felsted Kog) og de større søer i området (Indfjorden, Tangsø, Søndersund og Byn) og vandløbene sikres god-høj naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet. De marine områder bør have en undervandsvegetation med stor horisontal og dybde udbredelse, således at der er et godt fødegrundlag for områdets mange fugle. Naturtyperne omkring Nissum Fjord sikres en god til høj naturtilstand.

⁶ "den belastning, hvorunder væsentlige skadelige effekter på økosystemet ikke vil forventes, vurderet ud fra den bedstetilgængelige viden".

Det gælder især strandenge som arealmæssigt udgør størsteparten af den terrestriske natur. Men også områdets mindre forekomster af artsrige sure overdrev, tørre og våde heder, klitnaturtyper og rigkær sikres en god til høj naturtilstand. Arealet af våd hede øges, og der bør hvor det er muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne. I området prioriteres levesteder for den nationale ansvarsart vandranke. Ligeledes prioriteres levesteder for de nationale ansvarsarter knop-svane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, pibesvane, sangsvane og spidsand samt levestederne for de nationalt truede fuglearter alm. ryle, brushane, dværgterne, plettet rørvagtel og splitterne.

Områdets laksebestand bør sikres, således at den på sigt ikke er afhængig af udsætninger.

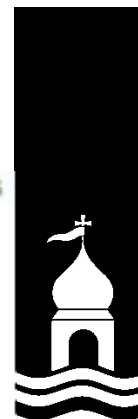
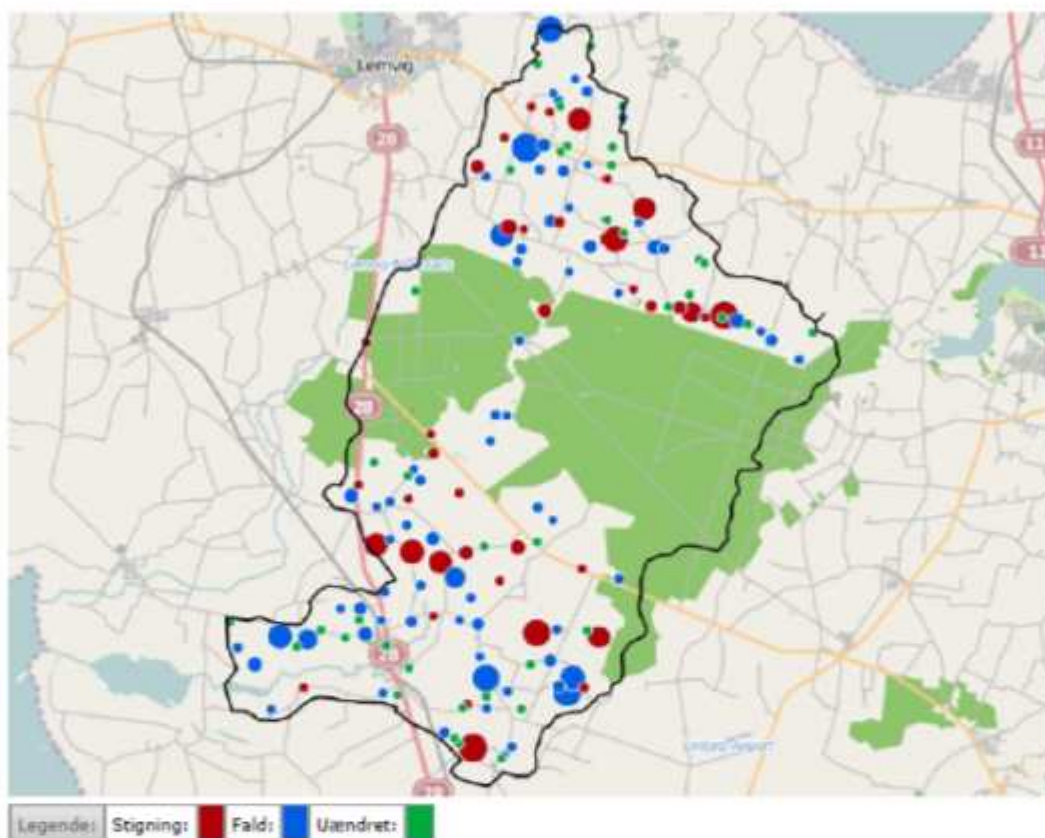
Bilag 11a

Rapport: Udvikling af husdyrtæthed, År: 2007-2015, Område: Opl. Tang Sø

ConTerra ApS

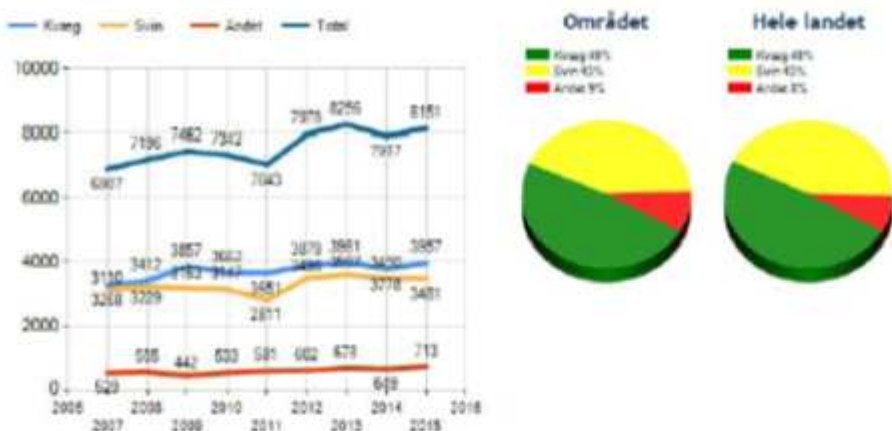
Opgørelser på baggrund af CHR-registreringer

De i rapporten medtagne resultater beregnes på baggrund af CHR-registreringer for alle produktionssteder beliggende indenfor det af brugeren valgte område. Grunddata bag rapporten, omregninger fra CHR-oplysninger til antal dyrenheder (DE) og beregninger over udviklingen er identiske med kort på kystoplandsniveau, som stilles til rådighed fra Miljøstyrelsen (www.lordbruksanalyser.dk/webgis/kort.htm). De enkelte dyrearter omregnes fra registreringer i CHR til DE under anvendelse af omregningsfaktorer, som tager højde for en glidende udvikling i antal dyr/DE. En given ændring i omregningsfaktoren vil dermed "glattes" i perioden mellem normtalsfastsættelserne.

Total:

Tabellbeskrivelse. Husdyrhold i det valgte område og for den valgte periode. Opgørelsen viser antal DE for de enkelte husdyrarter opgjort pr. år. Udvikling i antal DE opgjort for dyrarten og DE-total i % beregnes ud fra data for start- hhv. slutåret.

År	Kvæg DE	Svin DE	Andet			Total DE
			Fjer DE	Pels DE	Øvrige DE	
2007	3268	3110	226	275	28	6907
2008	3412	3229	250	281	24	7196
2009	3857	3163	144	279	19	7462
2010	3662	3147	148	366	19	7342
2011	3651	2811	140	417	16	7043
2012	3878	3498	148	437	17	7978
2013	3981	3597	148	513	17	8256
2014	3778	3490	124	509	16	7917
2015	3957	3481	124	575	14	8151
+/- %	21,1%	11,9%	-43,1%	109,1%	-30%	18%

Beregningsresultater

Udvikling i husdyrhold er vist i linediagrammet til venstre og status for fordelingen husdyrarterne imellem i lagkagediagrammet ovenfor. For overskuelighedens skyld er værdier for fjerkræ, pelsdyr og øvrige her slået sammen til gruppen "Andet". Fordelingen i antal DE grupperne i mellem (data for slutåret) er vist for det valgte område og kan sammenholdes med lagkagediagrammet for tilsvarende landsdækkende fordeling.

Beregningsikkerheden for de enkelte dyrarter er forskellig. Angivelser for kvæg er meget sikre, medens registreringer for svin underlægges antagelser om f.eks. slagtevægt. Registreringer for pelsdyr og fjerkræ er underlagt endnu større usikkerheder. Sikkerheden i opgørelser baseret på CHR-data har været diskuteret og i vejledninger findes anvisninger på tolkning af disse. I områder hvor de sikre registreringer fra kvæghold udgør en markant højere andel af husdyrbestanden end gennemsnittet og hvor udviklingen er entydig i henhold til linediagrammet, vil usikkerheden være mindst.

Outliers:

Tabellbeskrivelse. I tabellen vises alle husdyrhold som opfylder følgende kriterier: Stigningen/fald i antal DE er større end 10 DE og udgør mere end den for oplandet gældende afskæringsværdi vist i tabellen til venstre. Stigning i antal DE vises med rød skriftfarve og fald i antal DE vises med blå skriftfarve. "Type" = husdyrhold i slutåret.

CHR Nr.	Type	DE Første år	DE Sidste år	% stigning/fald
58281	Kvæg	302	644	13,5%
54985	Kvæg	287	773	19,1%
17894	Fjer	226	124	7,9%
54726	Kvæg	216	477	10,3%
58245	Kvæg	171	0	13,2%
54738	Svin	0	538	21,2%

Kontrol for "outliers"

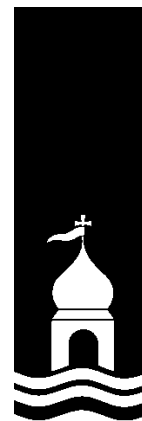
Den beregnede udvikling i antal DE vil umiddelbart være afhængig af det valgte områdets størrelse og dermed antallet af observationer. Fejl i indberetninger for enkelte produktionssteder kan have afgørende indflydelse på resultatet for mindre områder. I ekstreme tilfælde også for store områder. For at kunne vurdere om sådanne fejl (outliers) kan have betydning for det valgte område, gives der i tabellen en oversigt over produktionssteder med betydelig indflydelse på beregningsresultatet. Udvalgelsen af "outliers" vil være afhængig af det totale antal DE i oplandet og dermed være koblet til oplandets størrelse. I de mindste områder skal udviklingen på produktionsstedet i den valgte periode således udgøre mere en 15% af den totale stigning hhv. fald i antal DE. I de største områder vil produktionssteder som udgør mere end 2,5% af det totale fald/stigning i DE blive opført. Oversigt:

Kriterier for identifikation af outliers

Antal DE i oplandet i slutåret	Stedets andel i den totale stigning/fald i %
< 2000	15
2000 - 5000	10
5000 - 25000	7,5
25000 - 75000	5
>75000	2,5

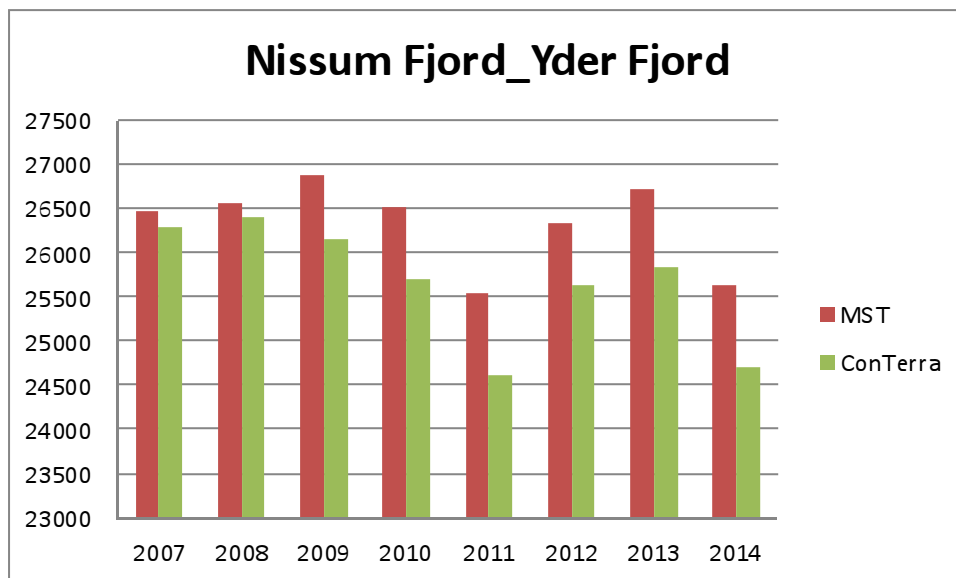
Flere oplysninger over udviklingen i husdyrhold for de i tabellen viste produktionssteder vil kunne tilgås ved opslag i CTzoom eller ved kontrol med kommunens egne registreringer. Såfremt udviklingen for de berørte produktionssteder bliver verificeret/rettet, vil DE-udviklingen i selv små områder kunne beskrives med en langt større sikkerhed.

Bilag 11b

Udvikling i DE i kystvandsoplandet Nissum Fjord (Yder Fjord) 2007-2014, data fra hhv. Miljøstyrelsen (MST) og ConTerra:

Udviklingen i Tangsø-oplandet 2007-2015 fremgår af bilag 6a.

Grundlag for databehandling:

Det fremgår af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning:

Der skal dog henvises til, at i oplande, der er mindre end 1.000 hektar, og i oplande, hvor antallet af DE er mindre end 10.000, anbefales det, at kommunen så vidt muligt supplerer med lokal viden om udviklingen. Det skyldes, at der er større usikkerhed i CHR-dataene for så små områder henholdsvis med så få antal DE..

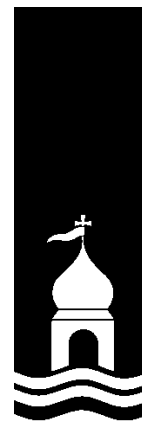
...

I de kystoplande, hvor husdyrholdet er steget, kan kommunen også vurdere, om der er andre forhold uanset stigningen, der gør, at det stigende husdyrhold ikke giver anledning til en skade på vandmiljøet. Det kan omfatte, at der skal fratrækkes dyreenheder i de historiske CHR-data, fordi der siden seneste årlige opdatering heraf er etableret husdyrbrug, hvor nitratudvaskningen er reduceret, så den svarer til planteavlsbrug.

Fremgangsmåde:

Alle økologiske bedrifter i postnummer 7620, 7650 og 7660 er søgt frem via CHR. Bedrifter i Tangsø-oplandet er herefter identificeret, og udviklingen i DE 2007-2015 på den enkelte økologiske bedrift er registreret.

Alle konventionelle husdyrhold med miljøtilladelse eller miljøgodkendelse i Tangsø-oplandet er identificeret. Det er herefter vurderet, om den enkelte tilladelse/godkendelse indeholder vilkår, som medfører, at udvaskningen er under planteavlsniveau. Dette er gjort via de enkelte sagers ansøgning i det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Herefter er det vurderet, om ejendomme med tilladelser/godkendelser med udvaskning under planteavlsniveau har taget den pågældende tilladelse/godkendelse i brug. Er dette tilfældet, er det følgende kontrolleret, om tilladelsens/godkendelsens vilkår mht. nitratudvaskning er overholdt.

Summen af DE på konventionelle bedrifter med en konstateret udvaskning under planteavlsniveau og udviklingen i DE på økologiske bedrifter fratrækkes antal DE i 2015.

Supplerende vurdering:

Der ligger to dambrug i Tangsø-oplandet, Møborg Dambrug ApS (Model 1) og Øster Ørts Dambrug (Traditional). Et tredje, Vilhelmsborg Dambrug er på vej til nedlæggelse.

Alle tre dambrug var i drift i 2007.

Om Møborg Dambrug ApS fremgår det af dambrugets miljøgodkendelse fra 2009: *Der vil efter ombygning være en markant reduceret udledning af BI₅ til Damhus Å, en som minimum neutral udledning af kvælstof og en formindsket udledning af fosfor til Nissum Fjord. Ved tilsyn på dambruget i 2013 blev det konstateret, at der ikke kræves indsats fra dambruget til forbedring af forholdene i åen.*

Driften af Øster Ørts er pt uændret i forhold til 2007. Dambruget har pt en ansøgning om miljøgodkendelse til behandling hos Lemvig Kommune. Godkendelsen forventes at medføre reducerede eller som minimum uændrede udledninger af næringsstoffer til vandmiljøet.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til øvrige kilder til næringsstofbelastning af Tangsø-oplandet, som er forøgede i perioden 2007 til 2015.

Resultat og konklusion:

Husdyrtrykket i Tangsø-oplandet er stigende med 1.244 DE fra 2007 til 2015. Der er i denne periode identificeret en udvidelse af økologiske besætninger på 517 DE inden for oplandet, samt godkendelse og ibrugtagning af 870 DE til en drift, som indebærer en nitratudvaskning, som er lavere end planteavlsniveauet. I alt 1.387 DE, som ikke indebærer en udvaskning, som overstiger planteavlsniveauet.

Det konkluderes heraf, at husdyrtrykket indtil næste opdatering af husdyrtrykket kan betragtes som faldende i Tangsø-oplandet.

